ZBO-begroting 2023

Goedgekeurd door de RvC op 25 november 2022

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Inhoud

Inleiding

Toezicht

Resolutie en Depositogarantiestelsel

Bedrijfsvoering

Bijlagen

Deze PDF is klikbaar, gebruik de tabbladen en knoppen om te navigeren.

1 Inleiding: Toezicht, Resolutie en DGS

1.1 Inleiding

De Nederlandsche Bank (DNB) is onafhankelijke centrale bank, toezichthouder, resolutie- en depositogarantiestelsel (DGS)-autoriteit en zet zich in voor een stabiel financieel systeem met het oog op een economie die bijdraagt aan duurzame welvaart voor alle Nederlanders. Als toezichthouder maakt DNB zich sterk voor een vertrouwenwekkende, schokbestendige en toekomstgerichte financiële sector. Daarom houdt zij prudentieel toezicht en toezicht op financieel-economische criminaliteit op banken, verzekeraars, pensioenfondsen en andere financiële instellingen. Uitgangspunt is dat DNB daadkrachtig, snel en effectief moet kunnen handelen als de situatie daar om vraagt en passende beheersmaatregelen kan nemen. In haar rol van resolutie-en DGS-autoriteit werkt DNB aan ordentelijke afwikkeling van banken en verzekeraars die in financiële problemen komen. Ook in 2023 blijft DNB nauw samenwerken met andere toezichthouders, resolutie- en DGS-autoriteiten. Zo voert DNB het prudentiële toezicht op banken uit als onderdeel van het *Single Supervisory Mechanism* (SSM), onder eindverantwoordelijkheid van de Europese Centrale Bank. Als resolutieautoriteit voor banken is DNB onderdeel van het *Single Resolution Mechanism* (SRM), onder eindverantwoordelijkheid van de *Single Resolution Board* (SRB). Internationaal werkt DNB samen met de *Basel Committee on Banking Supervision* (BCBS), *Financial Stability Board* (FSB), *International Association of Insurance Supervisors* (IAIS), en de *European Supervisory Authorities* (ESA's) *European Banking Authority* (EBA), *European Insurance and Occupational Pensions Authority* (EIOPA) en de *European Securities Markets Authority* (ESMA). Op nationaal niveau werkt DNB onder andere samen met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de partners binnen het Financieel Expertise Centrum (FEC).

1.1 Inleiding
1.2 Context voor de ZBO-taken in 2023
1.3 Omvang en inhoud kostenkader 2021-2024
1.4 Begroting 2023

De uitvoering van haar taken als toezichthouder, resolutie-autoriteit en uitvoerder van het depositogarantiestelsel doet DNB als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). In voorliggende ZBO-begroting 2023 beschrijft DNB haar werkzaamheden en de beoogde resultaten voor komend jaar.

In hoofdstuk 1 wordt de begroting voor het ZBO als geheel toegelicht. Omdat toezicht, resolutie en DGS verschillende taken en verantwoordelijkheden van DNB zijn, volgt in de daaropvolgende hoofdstukken een toelichting op de meer taak-specifieke accenten en activiteiten. Hoofdstuk 2 beschrijft onze toezichttaak, zowel voor wat betreft het prudentieel toezicht als het toezicht op financieel-economische criminaliteit. In dit hoofdstuk beschrijven we onze prioriteiten in 2023 voor de uitvoering van onze toezichttaken, zowel op het terrein van de speerpunten uit de Visie op Toezicht 2021-2024 als per sector. Daarna volgen sectorspecifieke onderdelen. Hoofdstuk 3 gaat in op onze rol van resolutie- en DGS-autoriteit en beschrijft onder andere de relevante trends en de ontwikkelingen voor de resolutie- en DGS-taken. In hoofdstuk 4 beschrijven we ontwikkelingen in de interne bedrijfsvoering van DNB voor zover deze van invloed zijn op de toedeling van kosten aan de verschillende ZBO-taken[1].

1.2 Context voor de ZBO-taken in 2023

1.2.1 Belangrijkste trends en actuele ontwikkelingen

Het werk van DNB wordt mede bepaald door trends, risico's en actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële sector. Daarom voert DNB elk jaar een analyse uit naar trends en risico's voor het daarop volgende jaar. Deze analyse is medebepalend voor de prioriteiten die DNB stelt.

Voor 2023 vragen onder andere de volgende risico's en ontwikkelingen onze bijzondere aandacht:

- **Hoge inflatie en stijgende rentes.** De schokbestendigheid van de financiële sector wordt opnieuw op de proef gesteld. Na een sterk economisch herstel na de pandemie, zijn de vooruitzichten aanmerkelijk verslechterd. Door de sterke stijging van energieprijzen en de verstoringen in de wereldhandel en toeleveringsketens is de inflatie toegenomen en zijn rentes aanzienlijk gestegen. De directe blootstellingen van Nederlandse financiële instellingen aan (landen grenzend aan) Oekraïne en Rusland zijn relatief beperkt. Zij worden echter ook geraakt door de directe en indirecte gevolgen van de sterke prijsstijgingen van energie en grondstoffen, zoals mogelijke betalingsproblemen bij huishoudens en (energie-intensieve) bedrijven. Het aantal bedrijfsfaillissementen is tot nu toe beperkt, maar kan bij een economische groeivertraging en aanhoudend hoge energie- en grondstofprijzen toenemen. Daarbij kunnen verdere (abrupte) rentestijgingen gepaard gaan met correcties op financiële markten.
- **Digitalisering zet door, cyberrisico's nemen toe.** De financiële dienstverlening is al geruime tijd aan het digitaliseren. Nieuwe, innovatieve spelers treden toe tot de markt en zetten druk op het verdienvermogen van traditionele partijen. Zo zien we steeds meer spelers met datagedreven bedrijfsmodellen opkomen. Ook de cryptomarkt ontwikkelt zich verder met nieuwe stablecoins en zogenoemde decentralized finance platforms. Daarnaast zorgt de toenemende afhankelijkheid van digitale middelen voor een toename in cyberrisico's. De oorlog in Oekraïne en de toegenomen geopolitieke spanningen hebben de cyberdreiging verder verhoogd. Cyberrisico's worden versterkt door een trend van uitbesteding van digitale bedrijfsprocessen. Hierbij ontstaan ook concentratierisico's, waarbij het uitvallen van één cruciale partij de dienstverlening bij een groot deel van de sector kan stilleggen.

1 Door afrondingen kan het voorkomen dat gepresenteerde tellingen in een tabel niet volledig op elkaar aansluiten.

- **Duurzaamheid: van analyse naar actie.** Financiële instellingen kunnen geraakt worden door zowel fysieke- als transitierisico's, die invloed hebben op de marktwaarde van beleggingen, de kredietwaardigheid van gefinancierde bedrijven en de verplichtingen van verzekeraars. De oorlog maakt het verloop van de energietransitie nog onvoorspelbaarder, waardoor de onzekerheid toeneemt. DNB gaat verder met het verankeren van duurzaamheidsrisico's in haar toezicht-methodologie. De focus ligt onder meer op de integratie van kwantitatieve indicatoren over de blootstellingen aan klimaat- en milieurisico's in de risicobeoordeling. Door deze risico's mee te nemen in de beoordeling van het risicoprofiel van instellingen kunnen we gerichter de dialoog aangaan en zo nodig maatregelen nemen.
- **Meer slagkracht tegen financieel-economische criminaliteit nodig.** In het rapport *Van herstel naar balans* pleiten we voor een meer risicogebaseerde en gerichte aanpak van zowel DNB als financiële instellingen om financieel-economische criminaliteit efficiënt en effectief tegen te gaan. DNB zal financiële instellingen onder meer ondersteunen in de vorm van guidance en zal in haar beleidsuitingen in toenemende mate werken met een risicogebaseerde benadering. Ook vraagt het om betere samenwerking van de betrokken partijen in de gehele keten. Daar waar sprake is van onvoldoende herstel dan wel ernstige tekortkomingen in de doorlopende risicobeheersing, zal DNB handhavend optreden. Financiële instellingen hebben als gevolg van de oorlog in Oekraïne ook sanctie-uitvoering moeten intensiveren. Omdat het aantal toegepaste sancties al langere tijd een stijgende trend toont, moeten financiële instellingen rekening houden met een structurele inzet van extra capaciteit.

1.3 Omvang en inhoud kostenkader 2021-2024

Het kostenkader 2021-2024 gaat over alle ZBO-taken. Volgens de afspraken zoals gemaakt bij het vaststellen van het kostenkader bedraagt het kostenkader voor 2022 EUR 242,4 mln. (exclusief post onvoorzien). Voor de transitie Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) heeft DNB in 2022 een aanpassing van het kostenkader voor 2023 en 2024 aangevraagd. De transitie is een meerjarig traject, doorlopend t/m 2026. Voor de jaren 2023 en 2024 is het kostenkader aangepast. Zie het hoofdstuk over toezicht op Pensioenen voor de inzet die DNB in 2023 pleegt in het kader van de Wtp.

Tabel 1 Ontwikkeling meerjarenkader (EUR mln.)

ZBO Kostenkader DNB 2021-2024	2020	2021	2022	2023	2024
Basisbedrag Toezicht	188,4	188,4	188,4	188,4	188,4
Basisbedrag DGS	10,9	10,9	10,9	10,9	10,9
Basisbedrag Resolutie	12,1	12,1	12,1	12,1	12,1
Besparingen		-1,7	-4,2	-6,6	-9,3
Uitbreiding takenpakket en intensiveringen		3,7	6,5	8,5	10,5
Digitale Strategie		7,2	6,1	6,4	7,1
Infasering datadiensten		0,0	2,5	5,0	7,5
Aanpassing huisvesting		-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Basisbedrag excl. Uitbreiding Wtp				**220,3**	**222,8**
Uitbreiding taken Wtp (transitie NPR 2023 en 2024)				5,4	5,9
Basisbedrag incl. Uitbreiding Wtp		**216,3**	**218,0**	**225,7**	**228,7**
Taakstelling		-0,9	-1,7	-2,6	-3,6
Loon- en prijsbijstelling 2021		3,2	3,2	3,2	3,2
Loon- en prijsbijstelling 2022			4,1	4,1	4,1
Loon- en prijsbijstelling 2023				12,0	12,0
Loon- en prijsbijstelling 2024					PM
Begrotingskader	**211,4**	**218,7**	**223,5**	**242,4**	**244,5**
Post onvoorzien		2,5	3,2	4,4	5,5
Meerjarenkader	**211,4**	**221,2**	**226,8**	**246,8**	**249,9**

Het kostenkader bestaat verder uit het basisbedrag en er zijn bij de totstandkoming van het kostenkader op de volgende onderdelen afspraken gemaakt.

Uitbreiding inzet voor het SSM
Bij het opstellen van het kostenkader heeft DNB aangegeven dat er structureel uitbreiding van capaciteit nodig was om te voldoen aan de eisen van het SSM die DNB wordt geacht te leveren voor het toezicht op SI's. Met de uitbreidingen in het kostenkader komt DNB tegemoet aan de eisen die de ECB stelt voor *on-site* capaciteit en de door de ECB gevraagde capaciteit voor het beoordelen van interne modellen. Voor 2023 zijn de capaciteitsuitbreidingen opgenomen in de begroting. De kosten voor inzet van externe expertise bij on-sites valt lager uit dan was voorzien bij het opstellen van het kostenkader. Omdat deze inzet alsnog via de ECB ter beschikking wordt gesteld.

Intensivering integriteitstoezicht
Het toezicht op financieel-economische criminaliteit vraagt op onderdelen om verdere intensivering. Dit is lijn met de maatschappelijke vraag naar streng toezicht op financieel-economische criminaliteit om witwassen en financieren van terrorisme tegen te gaan, en de extra alertheid van de financiële sector die vereist is om de rol van Nederland als draaischijf in de internationale drugshandel tegen te gaan. Om de capaciteit beter te laten aansluiten op de staat van de sector en de risicotolerantie van DNB, is een meerjarige ophoging voor integriteitstoezicht in het kostenkader opgenomen.

Juridische advisering
Vanwege capaciteitstekort voor juridische advisering zijn de doorlooptijden voor de afhandeling van boetes, dwangsommen en bezwaarschriften langer dan DNB aanvaardbaar vindt. Om deze termijnen korter te maken en te borgen dat DNB zich aan wettelijke termijnen houdt, is een vergroting van de capaciteit opgenomen in het kostenkader.

Infasering kosten datadiensten
De afgelopen jaren heeft DNB onder invloed van internationale wet- en regelgeving flink geïnvesteerd in een platform voor het ontvangen, controleren en opslaan van datarapportages en ook in de mogelijkheden om grote datasets te verzamelen. De inzet van bankbrede datadiensten is de afgelopen jaren verschoven naar meer inzet voor de ZBO-taken als gevolg van meer datagedreven toezicht. Hiervoor is ruimte opgenomen in het kostenkader. De benodigde extra werkzaamheden en kosten als gevolg van deze toegenomen inzet worden gefaseerd ten laste van de ZBO-begroting gebracht, in lijn met de werkelijke verdeling. De kosten voor datadiensten nemen hierdoor geleidelijk toe tot EUR 10 mln. in 2025. Met de inzet van datadiensten valideert DNB of door instellingen tijdig en op correcte wijze voldaan wordt aan de rapportageplicht en op basis van deze input kunnen we onze toezichttaak uitoefenen op instellings- en sectorniveau en waar nodig voldoen aan externe rapportageverplichtingen (o.a. ECB/ EIOPA).

Programma Huisvesting
Het hoofdkantoor van DNB aan het Frederiksplein in Amsterdam wordt grootschalig gerenoveerd. We streven daarbij naar een duurzaam, meer open en toekomstbestendig gebouw.
In het pand aan het Frederiksplein is tijdens de sloop en sanering meer asbest aangetroffen dan kon worden voorzien. Deze extra asbestvondsten leidden tot een vertraging van circa een jaar (ingebruikname was eerder voorzien voor 2023). Het grondig verwijderen van alle asbest is een wettelijke verplichting en is noodzakelijk om het pand ook voor de toekomst veilig te maken. De meerkosten kunnen worden opgevangen binnen de financiële buffers van het programma Huisvesting. In de budgettering was rekening gehouden met mogelijke tegenvallers. Deze tegenvaller leidt niet tot hogere kosten in de ZBO-begroting, omdat de huisvestingskosten gedurende het kostenkader bevroren zijn.
Dit volgt uit de afspraak om de toerekening van de huisvestingskosten aan de ZBO-taken te stabiliseren. Deze kosten zijn voor de ZBO-taken in de jaren 2021 t/m 2024 bevroren ter hoogte van de

verwachte kosten hiervoor vanaf 2026. Wel worden deze kosten jaarlijks geïndexeerd.
De huisvestingskosten in de ZBO-begroting 2023 zijn derhalve gelijk aan 2022 inclusief indexering.

Loon- en prijs bijstelling

Als laatste wordt jaarlijks het kostenkader aangevuld met de loon-en prijsbijstelling, voor 2023 betreft dit EUR 12 mln. (zie tabel 1). Voor de loon en prijsbijstelling gelden de vaste afspraken:

- de loonbijstelling wordt gekoppeld aan de 'Contractlonen marktsector' opgenomen in de Juniraming van het CPB van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de ZBO-begroting betrekking heeft. Omdat de juniraming van het CPB sinds dit jaar niet meer bestaat, is nu uitgegaan van de Maart raming van CPB, zijnde 3,5%. Daarmee wordt de systematiek consistent gevolgd;
- de hoogte van de prijsbijstelling is gekoppeld aan de 'Jaarmutatie Consumentenprijsindex (CPI)' zoals deze door het CBS over de maand juni van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarop de ZBO-begroting betrekking heeft, is gepubliceerd. Deze bedroeg in juni 2022 8,6%;
- de indexering wordt toegepast op het nieuwe basisbedrag in het kader. De afgesproken verhouding tussen de loon- en prijsbijstelling is tweederde loonbijstelling en eenderde prijsbijstelling (van het basisbedrag).

1.4 Begroting 2023

Hoewel het kostenkader op alle drie de ZBO-taken van toepassing is, bestaat de ZBO-begroting van DNB uit twee aparte begrotingen: de begroting voor de toezichttaak en de begroting voor de resolutietaak en het depositogarantiestelsel (DGS). In tabel 2 wordt de ontwikkeling van de omvang van beide begrotingen weergegeven. De ZBO-begroting stijgt van EUR 223,5 mln. in 2022 naar EUR 242,4 mln. in 2023. De toelichtingen voor de toename van beide begrotingen zijn opgenomen in Hoofdstuk 2 en 3.
Zoals hiervoor vermeld wordt er in het kostenkader een compensatie voor de loonontwikkeling opgenomen. Voor 2023 is hier 3,5% voor opgenomen in het kostenkader. De verwachting is dat gezien de ontwikkeling in de markt de daadwerkelijk cao-ontwikkeling hoger zal liggen. Naast het risico dat volgt uit de cao ontwikkeling houdt DNB rekening met andere onzekere ontwikkelingen. Omdat voorstaande risico's de gehele organisatie raken, heeft DNB centraal een algemene reservering opgenomen in de begroting. Het mandaat om over deze reservering te beschikken is belegd bij de directie, daarmee borgt DNB dat er centraal gestuurd en verantwoord wordt op de risico's. Het effect van de centrale reservering raakt de gehele ZBO-begroting. Alle deelbegrotingen bevatten dus een deel van de kosten voor de centrale reservering.

Tabel 2 Meerjarige begroting per ZBO-taak

	Budget 2019	Budget 2020	Realisatie 2021	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023-B2022
Meerjarige begroting per ZBO-taak	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Toezicht	164	188,4	188,2	194,3	201,6	220,2	18,6
Resolutie en DGS	20,9	23	22,9	24,5	21,9	22,2	0,3
Totaal	**184,9**	**211,4**	**211,1**	**218,7**	**223,5**	**242,4**	**18,9**

Tabel 3 Kostenverdeling naar doelgroepen

	Realisatie 2021	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023-B2022
Kostenverdeling doelgroepen	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Toezicht op significante banken	54,5	54,3	58,4	61,0	62,5	1,5
Toezicht op overige banken	30,6	31,2	30,2	33,1	36,0	2,9
Toezicht op verzekeraars	41,0	41,2	42,5	42,9	44,8	2,0
Toezicht op zorgverzekeraars	3,0	4,6	3,5	3,0	2,2	-0,8
Toezicht op pensioenfondsen	30,4	31,5	31,9	31,7	40,8	9,1
Toezicht op Bobi's	8,7	9,1	8,7	8,4	9,1	0,8
Toezicht op betaalinstellingen	10,0	7,9	9,6	10,9	11,8	0,9
Toezicht op trustkantoren	5,6	4,9	5,4	5,9	7,1	1,1
Toezicht op overige Wwft instellingen	0,6	0,2	0,7	0,8	0,6	-0,3
Toezicht op crypto's	2,2	1,7	1,6	2,7	3,9	1,2
Financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1,5	1,7	1,8	1,2	1,5	0,3
Totaal Toezicht	**188,2**	**188,4**	**194,3**	**201,6**	**220,2**	**18,6**
Resolutie banken	10,1	7,7	10,3	9,5	9,1	-0,3
Resolutie verzekeraars	5,6	4,5	6,4	6,5	6,8	0,3
Depositogarantiestelsel (NL)	7,0	10,6	7,4	5,6	6,0	0,4
DGS Bonaire, Sint Eustatius en Saba	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0
Totaal Resolutie en Dgs	**22,9**	**23,0**	**24,5**	**21,9**	**22,2**	**0,3**
Totaal ZBO	**211,1**	**211,4**	**218,7**	**223,5**	**242,4**	**18,9**

Panelbijeenkomst

Een concept van de ZBO-begroting 2023 is op 7 november besproken met vertegenwoordigers uit de verschillende sectoren. De aanwezige panelleden kunnen zich over het algemeen goed vinden in de hoofdlijnen en prioriteiten die DNB heeft gesteld voor 2023. Wel uiten ze hun zorg over de ontwikkeling van de kosten voor het toezicht en wijzen ze op het belang van een doelmatige en doeltreffende taakuitvoering van DNB (met oog op lastendruk en proportionaliteit). Tweede punt van aandacht is tijdige en zorgvuldige communicatie vanuit DNB vooral ten aanzien van de afhandeling van gestelde vragen en suggesties. De verslagen van de panelbijeenkomsten zijn, net als de acties en adviezen voor DNB die hieruit zijn voortgekomen, terug te vinden op de website van DNB.

2 Toezicht

2.1 Missie en strategie

Het toezicht van DNB richt zich op een solide en betrouwbare financiële sector. Dit doen wij door op risicogebaseerde en proportionele wijze toezicht te houden op financiële instellingen. Door effectieve uitvoering van haar toezichttaak wil DNB bijdragen aan het publieke vertrouwen in financiële instellingen. Vertrouwen in financiële instellingen is een voorwaarde voor een goed functionerend financieel systeem, dat op zijn beurt belangrijk is voor de ondersteuning van de reële economie. Het toezicht van DNB kent twee pijlers: prudentieel toezicht en integriteitstoezicht. Het prudentieel toezicht is gericht op solide financiële instellingen en een stabiel financieel systeem. DNB ziet er op toe dat instellingen voldoen aan wet- en regelgeving, zodat risico's in kaart worden gebracht en adequaat en tijdig worden beheerst. Tevens is van belang dat instellingen wendbaar zijn en zich tijdig aanpassen aan relevante (externe) ontwikkelingen, zoals technologische vernieuwing, duurzaamheid en de macro-economische omgeving. Het integriteitstoezicht ziet op een betrouwbare en integere financiële sector, door onder meer een adequate bestrijding en preventie van financieel economische criminaliteit. Integere en beheerste bedrijfsvoering is vastgelegd in wet- en regelgeving. Naleving hiervan en behoud van publiek vertrouwen is allereerst een taak voor instellingen zelf. Als toezichthouder toetst DNB of instellingen aan de wettelijke eisen voldoen. Dat is de basis van goed toezicht. Goed toezicht betekent ook dat DNB alert en wendbaar is en tijdig en adequaat reageert op veranderende omstandigheden, ook onder grote tijdsdruk. Daarbij is het van belang dat het reguliere toezicht van DNB juist in goede tijden de risico's van instellingen kritisch beoordeelt en zich inzet voor adequate beheersmaatregelen. Zo zet DNB zich zowel in goede tijden als gedurende een crises in voor solide en betrouwbare financiële instellingen en levert zij een bijdrage aan vertrouwen.

2.1 Missie en strategie

2.2 Toezichtaanpak

2.3 Begroting Toezicht 2023

2.4 Speerpunten

2.4.1 Technologische vernieuwing
2.4.2 Duurzaamheid
2.4.3 Toezicht op Financieel-economische criminaliteit

2.5 Toelichting toezicht per sector

2.5.1 Banken
2.5.2 Verzekeraars
2.5.3 Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen
2.5.4 Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen
2.5.5 Betaalinstellingen en elektronisch geldinstellingen
2.5.6 Trustkantoren
2.5.7 Overige Wwft-instellingen
2.5.8 Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba
2.5.9 Crypto's

2.2 Toezichtaanpak

DNB zet haar beschikbare toezichtcapaciteit risicogebaseerd in daar waar de grootste prudentiële en integriteitsrisico's worden gesignaleerd. De intensiteit van het toezicht neemt toe naarmate de negatieve impact van deze risico's op het vertrouwen groter is. De grootte van de impact wordt bepaald door de schaal van de activiteiten van een financiële instelling, de mate waarin risico's zich door het financiële stelsel verspreiden en de maatschappelijke functie van een instelling.

Voor de uitvoering van haar risicogebaseerde aanpak heeft DNB een toezichtmethodologie ontwikkeld welke sinds 2021 wordt toegepast. De toezichtmethodologie draagt bij aan een grotere mate van uniformiteit binnen het toezicht en wordt op reguliere basis bijgewerkt. De basis van de toezichtmethodologie wordt gevormd door de risicotolerantie zoals staat verwoord in de Verklaring Risicotolerantie van Toezicht (VRTT)[2]. Daaruit vloeien de impactklasse, het basisprogramma, de risicoscores en het risicogebaseerde programma voort. De intensiteit van toezicht op instellingen hangt af van de impactklasse waarin een instelling is ingedeeld en het risicoprofiel dat uit het basisprogramma voortvloeit. Voor het toezicht op (groot)banken volgt DNB de SSM-methodologie.

Figuur 1 Missie, ambities en KPIs voor Toezicht

Missie	DNB richt zich op een solide en betrouwbare financiële sector				
Thema's	Effectief toezicht	Financieel-economische criminaliteit	Duurzaamheid	Digitalisering	Efficiënt toezicht
Ambities	Bijdrage aan solide en integere financiële instellingen	Voorkomen betrokkenheid van financiële instellingen bij financieel-economische criminaliteit	Sturen op beheersing van duurzaamheidsrisico's	Toekomstbestendige instellingen en toezichthouder	Kostenbewust toezichthouden
KPI's	Streefwaarden in bijlage 1				

2 De risicohouding van DNB staat verwoord in de VRTT. Zie hiervoor de ATM-brochure.

De DNB toezichtmethodologie is gemodelleerd naar deze methodologie, waardoor voor het toezicht op alle sectoren in Nederland zoveel als mogelijk volgens dezelfde methodologie wordt gehanteerd.

DNB streeft naar openheid over haar risicohouding en de gemaakte keuzes om haar taken als toezichthouder te kunnen vervullen. In 2022 is een basis gelegd om kerngetallen over de toezichtaanpak openbaar te maken. In 2023 zal DNB deze kerngetallen publiceren om zodoende concreet te maken hoe concepten zoals risicotolerantie, impactklassen en risicoprofiel in de praktijk werken. De beoogde inzichten tonen de verdeling van instellingen over impactklassen, de verdeling van risicoscores naar sectoren en risicogebieden en in welke mate de risicoscores DNB's risicotolerantie overschrijden.

2.3 Begroting Toezicht 2023

De begroting voor de taak toezicht neemt toe met EUR 18,6 mln. De stijging volgt grotendeels uit loon en prijsbijstelling, de centrale risicoreservering en de uitbreiding voor de transitie naar het NPR. Daarnaast zijn de uitbreidingen en besparingen die in het kostenkader opgenomen zijn verwerkt.

Figuur 2 Onderdelen van de toezichtmethodologie

Tabel 4 Begroting Toezicht 2023

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting toezichtactiviteiten	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Direct toezicht		97,1	104,5	7,4
Juridische activiteiten		4,6	5,9	1,3
ICT en digitale strategie toezicht		54,9	63,4	8,5
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		19,1	20,0	0,9
Adviesdiensten en overig		25,9	26,3	0,5
Totaal begroting	**188,2**	**201,6**	**220,2**	**18,6**

Directe toezichtinzet

De kosten nemen ten opzichte van 2022 met EUR 7,4 mln. toe. De voornaamste oorzaak betreft de uitbreiding voor de transitie naar het nieuwe pensioencontract met 21 fte. Daarnaast wordt de toename veroorzaakt door uitbreidingen die vastliggen in het kostenkader zoals de inzet op het SSM voor modelonderzoeken en de intensivering van het integriteitstoezicht. De jaarlijkse loon-, en prijsindexering zorgt ook voor een toename van de begroting. De centrale reservering ter dekking van bankbrede risico's landt eveneens op deze begrotingspost. Afhankelijk van de inzet van deze post zullen de kosten mogelijk ook op andere posten landen.

Juridische activiteiten

De in het kostenkader opgenomen vergroting van de capaciteit voor het behandelen van bezwaarschriften is opgenomen in de begroting. Aanvullend intensiveert DNB in 2023 haar inzet vanwege het toenemende aantal aan bezwaarschriften. Voor 2023 heeft DNB een tijdelijke uitbreiding opgenomen voor de juridische begeleiding bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en maakt onderdeel uit van de kaderuitbreiding (EUR 5,4 mln).

ICT en digitale strategie toezicht

De kosten stijgen met EUR 8,5 mln. ten opzichte van 2022. De toename is nodig voor het opvangen van prijsstijgingen, een aantal noodzakelijke verbeteringen van het fundament en de voorbereiding van de overgang naar een nieuwe sourcingpartner (gezamenlijk effect EUR 5 mln.).
De digitalisering van meerdere processen voor aanvragen en meldingen vanuit de sector en het starten met de bouw van een signaalfunctie om MijnToezicht interactief te maken draagt voor EUR 1 mln bij aan de stijging. Als laatste verklaart de infasering van de datadiensten (zoals vastgelegd in het kostenkader) EUR 2,5 mln. van de stijging.

Bedrijfsvoering en programma Huisvesting[3]

De toename wordt veroorzaakt door de loon- en prijsindexering.

Adviesdiensten en overig[4]

De toename wordt veroorzaakt door de loon- en prijsindexering.

3 Onder Bedrijfsvoering vallen de bijvoorbeeld huisvestingskosten en inkoop. Onder de Adviesdiensten en overig vallen de kosten voor ondersteuning als HR, Financiën, communicatie, directie e.d.

2.4 Speerpunten

In de Visie op Toezicht[4] beschrijft DNB haar toezichtprioriteiten voor de periode 2021-2024. Uitgangspunten in de Visie op Toezicht zijn onder andere dat DNB daadkrachtig, snel en effectief moet kunnen optreden als de situatie daar om vraagt en dat goed toezicht niet alleen wendbaar is, maar eveneens duidelijke prioriteiten kent. Hierin richt DNB zich op de speerpunten die zij nodig acht voor effectief en doelmatig toezicht: technologische vernieuwing, duurzaamheid & toekomstgerichtheid en streng op financieel-economische criminaliteit.

De ambities op deze drie terreinen zijn vertaald in specifieke *Key Performance Indicatoren* (KPI's) die helpen om het behalen van onze doelstellingen scherp en meetbaar te maken[5].

2.4.1 Technologische vernieuwing

Nieuwe technologieën en digitalisering zorgen voor fundamentele veranderingen in de financiële sector. Dit vraagt om een wendbare en toekomstgerichte blik van instellingen en toezichthouders, zodat tijdig kan worden ingesprongen op belangrijke ontwikkelingen.

Een goede beheersing van risico's op het gebied van informatiebeveiliging (IB), uitbesteding en cybersecurity blijft onverminderd belangrijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering door financiële instellingen. Uit toezichtonderzoeken van DNB en dreigingsanalyses van bijvoorbeeld het Nationaal Cyber Security Centrum komt onder meer naar voren dat cyberdreigingen onverminderd hoog zijn. We zien hierbij een groei van de afhankelijkheid van ketenpartners en een toename van ransomware-aanvallen. Naast een goed fundament op cyberweerbaarheid is ook de noodzaak van testen en het vooraf in kaart brengen van de herstelmogelijkheden bij geslaagde aanvallen essentieel. DNB ziet er ook in 2023 op toe dat instellingen hun cyberweerbaarheid op orde hebben en houden. Daartoe draagt DNB bij aan de awareness bij alle instellingen door middel van onderzoek en het publiceren van resultaten en benchmarkinformatie. Via het bestaande toezichtinstrumentarium dringt DNB aan op het doorvoeren van verbetering door 'achterblijvers'. De beheersing van de uitbestedingsrisico's en de implementatie van de nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied, in het bijzonder de *Digital Operational Resilience Act* (DORA), wordt in 2023 actief betrokken in het toezicht. Hierbij richt DNB zich specifiek op IT- risicobeheersing, cyber incident reporting en het gedegen uitvoeren van (keten)testen. DNB onderhoudt de Good Practice Informatiebeveiliging waarin verwachtingen en goede voorbeelden op het gebied van informatiebeveiliging en beheersing van uitbestedingsrelaties zijn opgenomen. Daarnaast draagt DNB bij aan een nieuwe Europese toezichtaanpak voor banken op het gebied van uitbesteding. DNB stimuleert samenwerkingsinitiatieven rondom het delen van informatie over cyberrisico's, -dreigingen en incidenten in de sector en draagt hier waar mogelijk, passend bij haar rol, aan bij.

De opkomst van nieuwe technologie kan ingrijpende gevolgen hebben voor het verdienmodel van financiële instellingen. In 2023 zal DNB daarom aandacht besteden aan de strategie en houdbaarheid van het verdienmodel van instellingen. Zo zal DNB in SSM verband in 2023 de risico's voor het verdienmodel gestructureerd in kaart brengen en beoordelen en voortbouwen op de stappen die in 2022 gezet zijn, zoals het vaststellen van digitale transformatiestrategieën van banken – en mogelijke tekortkomingen daarin – als een van de SSM-brede toezichtprioriteiten voor de periode 2022-2024 (zie hier).

Ook DNB wil en moet investeren in de kansen die technologie biedt in het toezicht. Daarom heeft DNB een Digitale Strategie Toezicht (DST) opgesteld, waarmee we willen toegroeien naar een Smart Supervisor. Deze strategie onderscheidt twee fases. De eerste fase betreft het realiseren van een robuuste digitale omgeving voor alle bestaande (kern)werkprocessen binnen toezicht. De tweede fase betreft het toepassen van innovatieve technieken om die digitale werkprocessen nog effectiever en

4 De Visie op toezicht 2021-2014 (dnb.nl) sluit aan op de uitgangspunten van DNB2025: *missie en strategie*
5 Zie bijlage 1, Key Performance Indicators

efficiënter te maken. Door de versterkte focus op benodigde verbeteringen in het fundament richt DNB zich op het afronden van de eerste fase binnen deze kaderperiode en wordt fase 2 getemporiseerd en vanaf 2025 opgeschaald. De DST is gestoeld op de overtuiging dat de snelheid van technologische verandering in de maatschappij vraagt om een kundige en wendbare toezichthouder. Daarom investeert DNB ook in de samenwerking, in de vorm van discussie en experimenten, met de sector. Ook investeert DNB in de opbouw van de benodigde kennis en digitale competenties onder de eigen medewerkers. In de realisatie van de Digitale Strategie Toezicht staan drie pijlers centraal: MijnDNB, MijnWereld en MijnToezicht.

Via *MijnDNB* kunnen instellingen alle formele communicatie met DNB terugvinden op één plek, waarbij DNB optimaal gebruik maakt van de informatie die DNB van instellingen ontvangt. In 2023 voegen we een nieuwe dienst voor het uitvragen van kwalitatieve informatie toe. Deze dienst is in 2022 als pilot ontwikkeld en getest met de sector en zorgt voor een minder foutgevoelige en eenvoudigere manier voor instellingen om aan kwalitatieve rapportage verplichtingen te voldoen. Door de automatische doorlevering naar de digitale werkprocessen binnen toezicht, zorgt het ook voor een toename van de efficiency van data verwerking bij DNB zelf.

Met *MijnWereld* wil DNB het debat over (de impact van) technologische innovatie in de sector en toezicht gestructureerd voeren en tegelijkertijd toegevoegde waarde voor de sector leveren. In 2023 zetten we via het iForum de dialoog met de sector gestructureerd voort gericht op actuele technologische ontwikkelingen zoals Open Finance en de verantwoorde toepassing van AI. Verbeteringen in de digitale dienstverlening van DNB via het portaal MijnDNB stemmen we af met de sector, zodat de sector de toegevoegde waarde ervaart in de vorm van hoger gebruikersgemak en/of lagere indirecte kosten. De interactie met DNB op het gebied van innovatie verbeteren we met de doorontwikkeling van de InnovationHub en de introductie van het iPlatform.

Via het *MijnToezicht*-portaal stellen we de toezichthouder in staat de actuele situatie en openstaande acties in één oogopslag te overzien. Via dit portaal heeft de toezichthouder toegang tot alle stappen uit het geharmoniseerde en gedigitaliseerde toezichtproces. In 2023 bouwen we de digitale basis die in 2022 is gerealiseerd voor alle kernprocessen verder uit. Dit leidt tot een verdere verhoging van de efficiëntie van het Toezicht en verbetert het level playing field doordat het toezichtproces, risicogebaseerd, meer en meer op dezelfde wijze verloopt voor instellingen.

2.4.2 Duurzaamheid

Duurzaamheidsrisico's zijn een bron van financiële risico's. DNB besteedt dan ook aandacht aan duurzaamheid om te zorgen dat financiële instellingen duurzaamheidsrisico's die voor hen materieel zijn adequaat beheersen. Daarvoor is het van belang dat instellingen over voldoende verandervermogen beschikken. Klimaatverandering en schade aan de leefomgeving kunnen leiden tot fysieke risico's voor financiële instellingen. Toenemende regulering en normering vanuit de overheid of een verandering van de voorkeuren van consumenten kunnen aanleiding zijn voor transitierisico's. Fysieke en transitierisico's kunnen invloed hebben op de marktwaarde van beleggingen, de kredietwaardigheid van gefinancierde bedrijven en de verplichtingen van verzekeraars.

DNB stuurt op een betere beheersing van materiële duurzaamheidsrisico's door de financiële sector. In 2023 gaat DNB aan de hand van eerder gepubliceerde aandachtspunten en good practices in gesprek met financiële instellingen en brengt DNB in kaart in welke mate financiële instellingen de beheersing van duurzaamheidsrisico's professionaliseren. Dit betreft de integratie van klimaat- en milieurisico's in het bedrijfsmodel, de strategie, de governance, het risicobeheer en de informatievoorziening van de instelling. Ook middels risico-identificerende gesprekken, 'deep dives' en on-site onderzoeken wordt de kwaliteit van de beheersing van klimaat- en milieurisico's onderzocht.

DNB gaat in 2023 verder met het verankeren van duurzaamheidsrisico's in de toezichtmethodologie, door indicatoren voor klimaat- en milieurisico's te ontwikkelen en mee te nemen in de beoordeling van het risicoprofiel van de instelling. Daarbij zullen we gebruik maken van zowel kwantitatieve indicatoren van de blootstelling van instellingen op klimaat- en milieurisico's, als kwalitatieve indicatoren over de beheersing van deze risico's door instellingen. Door klimaat- en milieurisico's expliciet mee te nemen in de risicobeoordeling kan DNB gerichter de dialoog hierover aangaan met de instelling en zo nodig maatregelen nemen om een betere beheersing van de materiële risico's te bewerkstelligen.

Verder onderzoeken we hoe DNB, vanuit haar rol en mandaat, kan aansluiten bij de ontwikkelingen zoals uiteengezet in de Beleidsagenda duurzame financiering (2022) van het ministerie van Financiën. Zo heeft het ministerie van Financiën aangekondigd mogelijk een rol te zien voor de toezichthouders bij de monitoring van de voortgang die de financiële sector maakt bij de invulling van het Klimaatcommitment. Hierbij zoeken we, waar relevant, de samenwerking op met de AFM. Ook voert DNB eigen onderzoek uit om meer inzicht te krijgen in de impact en materialiteit van biodiversiteitsverlies en andere duurzaamheidsrisico's.

2.4.3 Toezicht op Financieel-economische criminaliteit

Toezicht op het voorkomen van financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen, corruptie, financiering van terrorisme en belastingcriminaliteit, heeft onverminderd prioriteit. Dit is onderstreept in het door DNB in 2022 gepubliceerde rapport *Van herstel naar balans*[6]. Ook het belang van naleving van de Sanctiewet 1977 (hierna: Sanctiewet), werd afgelopen jaar meer dan ooit duidelijk naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne.

Diverse instellingen onder ons toezicht hebben hun inzet de afgelopen jaren versterkt. Toch zien we nog steeds dat instellingen onvoldoende invulling geven aan hun poortwachtersrol in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Zowel in de aanpak van de instellingen als in ons toezicht moet een risicogebaseerde benadering voorop staan. Een meer risicogebaseerde benadering moet de inspanningen om de financiële sector vrij te houden van financieel-economische criminaliteit gerichter maken. Ook helpt dit om de ongewenste neveneffecten van de poortwachtersrol van banken en andere financiële instellingen te verminderen, zoals het onnodig weigeren of uitsluiten ('de-risking') van klanten van het betalingsverkeer.

Om te komen tot een meer risicogebaseerde benadering wordt van de instellingen een effectievere risico-identificatie van hun klanten verwacht. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor DNB in 2023. Een beperktere inzet in het geval van lage risico's biedt ruimte om meer capaciteit en aandacht te richten op de hogere risico's. Een dergelijke benadering vermindert ook de ongewenste neveneffecten van de poortwachtersrol van banken en andere financiële instellingen, zoals het onnodig weigeren of uitsluiten ('de-risking') van klanten van het betalingsverkeer. DNB blijft instellingen daarbij helpen door onder meer met de sector 'guidance' te ontwikkelen over benaderingen die bij lage risico's passend zijn. Ook zal DNB komend jaar een aantal ronde tafels organiseren om met stakeholders de dialoog aan te gaan om te kijken hoe de risicogerichte aanpak van financieel-economische criminaliteit nog effectiever kan. Daar waar sprake is van onvoldoende herstel dan wel ernstige tekortkomingen in de doorlopende risicobeheersing, zal DNB handhavend blijven optreden.

DNB zet moderne IT-middelen en een datagedreven aanpak, waaronder een pilot onderzoek naar sanctiescreening, in toenemende mate in voor effectiever toezicht op financieel-economische criminaliteit.

6 https://www.dnb.nl/media/2ambmvxt/van-herstel-naar-balans.pdf

Aangezien financieel-economische criminaliteit niet stopt bij landsgrenzen, zet DNB zich in voor samenwerking over de landsgrenzen heen. De ambitieuze voorstellen voor een Europese aanpak van financieel-economische criminaliteit en voor het toezicht op de poortwachtersfunctie van instellingen, worden door DNB gesteund. DNB ziet veel meerwaarde in een Europese anti-witwastoezichthouder en denkt mee over hoe deze Europese toezichthouder zo effectief mogelijk kan samenwerken met nationale toezichthouders, zoals DNB.

Afgelopen jaren hebben verschillende evaluaties plaatsgevonden van het toezicht op financieel economische criminaliteit. In het rapport van de Financial Action Task Force (FATF) dat in 2022 is opgeleverd wordt het toezicht van DNB positief beoordeeld. Er zijn ook verbeterpunten geïdentificeerd. In het rapport staat dat de maatregelen tegen instellingen die niet voldoen aan de wet- en regelgeving in het verdere verleden effectiever hadden gekund. Verder is de FATF van oordeel dat meer (toezicht)inspanningen nodig zijn om illegale financiële dienstverlening tegen te gaan. Aan de verbeterpunten uit de evaluaties gaan we komend jaar invulling geven.

2.5 Toelichting toezicht per sector

In de sectorspecifieke hoofdstukken gaan we in op de ontwikkelingen in de sector, de specifieke aandachtsgebieden voor 2023 en lichten we de toezichtinzet en totale kosten per sector toe. Onze inzet per sector lichten we toe aan de hand van de categorieën “gepland toezicht”, “ongepland toezicht” en “toezichtbrede activiteiten”.[7]

2.5.1 Banken

De Nederlandse banken hebben de economische impact van de coronacrisis goed doorstaan, waarbij kapitaal- en liquiditeitsposities - over het algemeen ruim - boven de minimumeisen zijn gebleven. Tegelijkertijd opereren banken in een uitdagende omgeving, gekenmerkt door geopolitieke spanningen, hoge inflatie en een noodzakelijke klimaattransitie. De economische en financiële gevolgen van de oorlog in Oekraïne testen opnieuw de weerbaarheid van financiële instellingen. Daarbij hebben de hoge inflatie en oplopende marktrentes mogelijk een impact op de kredietportefeuilles en de winstgevendheid van banken.

Als prudentieel toezichthouder zet DNB zich in om eventuele kwetsbaarheden bij banken in een vroeg stadium te identificeren en te adresseren. Middels het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) vindt een diepgaande beoordeling plaats van het risicoprofiel van de bank en worden de prudentiële eisen geformuleerd. In aanvulling op het reguliere toezichtproces zal in 2023 de focus onder meer liggen op risico’s in kredietportefeuilles van banken, in relatie tot onder meer de gevolgen van stijgende rentes en blootstellingen op kwetsbare sectoren. Daarnaast zijn de ontwikkelingen op de Nederlandse huizenmarkt een toezichtprioriteit, met name rondom het risicomanagement van banken ten aanzien van aflossingsvrije hypotheken.

DNB focust zich naast risico’s die op de korte termijn kunnen optreden ook op risico’s met een meer structureel karakter. Zo zal de komende jaren in zowel het on- als off-site toezicht onder meer aandacht uit blijven gaan naar risico’s omtrent duurzaamheid, digitale transformatie, cyberrisico en datakwaliteit bij banken. Bij het bepalen van haar prioriteiten voor het toezicht houdt DNB nadrukkelijk rekening met de aandachtsgebieden die binnen het Single Supervisory Mechanism (SSM) worden vastgesteld.

Effectief en efficiënt toezicht vraagt om een continue afweging van de inzet van schaarse middelen. Om deze reden concentreert DNB, in lijn met haar toezichtmethodologie, het toezicht op instellingen en gebieden waar de risico’s het grootst zijn. Proportioneel toezicht betekent bijvoorbeeld dat voor kleinere banken met een lager risicoprofiel de SREP minder frequent wordt uitgevoerd. Op basis van

7 Gepland toezicht bestaat uit impactklasse, het basisprogramma en het risicogebaseerde programma. Ongepland toezicht zijn de activiteiten die voortvloeien uit interventie en handhaving, toezichtincidenten en toezichtaanvragen. Toezichtbrede activiteiten zijn de inzet van capaciteit voor de Digitale Strategie Toezicht, overleggen op nationaal en internationaal niveau, beleidsonderwerpen, communicatie en uitvoering van sector overstijgend onderzoek.

een opnieuw vast te stellen risk-appetite zal de toezichtintensiteit voor komend jaar worden bepaald. Daarnaast leveren data-gedreven toezicht en de inzet van nieuwe IT-tools een steeds belangrijkere bijdrage aan effectief en efficiënt toezicht.

In 2023 zal aandacht blijven uitgaan naar de implementatie van het Bazel III pakket in Europa – de Capital Requirements Regulation (CRR3) en de Capital Requirements Directive (CRD6). DNB zal het ministerie van Financiën ondersteunen bij de beoordeling en onderhandelingen van de Europese Commissie, Europese Raad en Europese Parlement over de nieuwe CRR3/CRD6 wetgeving. Hiernaast blijft DNB bijdragen aan de verdere vormgeving van internationale beleid, wet- en regelgeving en standaarden op het gebied van prudentieel toezicht, onder meer in EBA, ECB en BIS verband.

Tabel 5 Inzet en kosten SI's en LSI's

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Bank SI inzet	**189,1**	**197,5**	**195,2**	**-2,3**
Bank LSI inzet	**111,6**	**117,8**	**116,1**	**-1,6**
Totaal inzet	**300,6**	**315,2**	**311,3**	**-3,9**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting SI's	54,5	61,0	62,5	1,5
Totaal begroting LSI's	30,6	33,1	36,0	2,9
Totaal begroting	**85,1**	**94,1**	**98,5**	**4,3**

Ook in het toezicht op financieel economische criminaliteit staat een risicogebaseerde aanpak voorop. DNB ziet dat banken zich bewust zijn van het belang van een adequate risicobeheersing en werken aan het herstel en een structurele verbetering van hun poortwachtersfunctie. DNB zal in 2023 doorgaan met het bewaken van de opvolging van met banken gemaakte afspraken over herstel en verbetering. In haar toezicht en in dialoog met de sector zal DNB extra aandacht besteden aan het risico-gebaseerde karakter hiervan.

Toelichting deelbegroting banken

Naast de effecten van de loon- en prijsbijstelling en de centrale risicoreservering zien we binnen de bancaire deelbegroting dat de toename van capaciteit voor modelbeoordelingen (conform afspraken uit het kostenkader) wegvalt tegen minder inzet op de digitale strategie. Ook profiteren we bij on-site onderzoeken van het feit dat door de ECB capaciteit ter beschikking wordt gesteld, hetgeen een besparing van EUR 1,5 mln. met zich meebrengt.

2.5.2 Verzekeraars

Het toezicht op verzekeraars is gericht op het vroegtijdig beheersen en mitigeren van kwetsbaarheden bij verzekeraars. DNB onderkent daarbij in 2023 een aantal specifieke aandachtspunten, waar via thema-onderzoeken aandacht voor zal zijn: weerbaarheid in snel veranderende rente- en inflatieomgeving, meewegen van duurzaamheidsrisico's in bedrijfsvoering, weerbaarheid voor cyberrisico's en onderbouwing van de risicomarge. DNB bouwt in 2023 voort op de ervaringen met de nieuwe, meer datagedreven toezichtmethodologie en zal daarbij steekproefsgewijs bij instellingen gegevens verkregen uit de aan DNB geleverde vragenlijsten controleren.

In 2023 zal DNB de deepdives rondom de gevoeligheid en beheersing van inflatie uitbreiden naar kleinere en middelgrote verzekeraars en wordt opvolging gegeven aan de uitkomsten van de eerder gedane onderzoeken naar inflatiegevoeligheid. DNB zal de veranderende renteomgeving en de effecten daarvan monitoren, zowel direct in bijvoorbeeld waardering, hedging, de allocatie, liquiditeit alsook via het risicomanagement van de verzekeraar.

In 2023 blijft de implementatie van duurzaamheid in het toezichtraamwerk een belangrijk speerpunt. De mogelijke aanpassing van de Solvency II gedelegeerde verordeningen met betrekking tot de inbedding van 'duurzaamheid' speelt daarbij een richtinggevende rol. DNB zal in 2023 de voortgang van implementatie van duurzaamheid risico's in het dagelijks beleid bij verzekeraars monitoren, onder andere via een sectoroverstijgend thema-onderzoek. Daarnaast zal DNB het toezicht op duurzaamheid verder verankeren in haar toezichtsmethodologie.

Het beheersen van risico's op het gebied van informatiebeveiliging (IB), uitbesteding en cybersecurity is noodzakelijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. DNB ziet er ook in 2023 op toe dat instellingen hun cyberweerbaarheid op orde hebben en houden. Daartoe draagt DNB bij aan de awareness bij alle instellingen en dringt aan op het doorvoeren van verbetering door 'achterblijvers'. De beheersing van de uitbestedingsrisico's en de implementatie van de nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied, in het bijzonder de Digital Operational Resilience Act (DORA), wordt betrokken in het toezicht. DNB onderhoudt de Good Practice Informatiebeveiliging waarin haar verwachtingen op het gebied van informatiebeveiliging in de gehele uitbestedingsketen transparant zijn gemaakt.

Bij de waardering van verzekeringsverplichtingen speelt de zogenoemde risicomarge een belangrijke rol. De risicomarge is een belangrijk onderdeel van de balans van een verzekeraar en daarmee relevant om de weerbaarheid van de verzekeraar vast te stellen. DNB zal in 2023 een onderzoek doen naar de bepaling van deze risicomarge en wil zo een sectorbreed beeld vormen van of de gehanteerde berekeningswijze in lijn met regelgeving is en de wijze waarop met volatiliteit wordt omgaan. Inzichten zullen zowel sectorbreed als instellingsspecifiek worden teruggekoppeld, mede om het gelijke speelveld te verbeteren.

Naast deze toezichtthema's besteedt DNB extra aandacht aan enkele andere onderwerpen. Zo zal DNB per instelling follow up geven aan de uitkomsten van het 2022 thema onderzoek naar de verwerking van uitgestelde belastingen. Tevens zal DNB de impact van de Wtp op verzekeraars monitoren, inzicht blijven vormen in de gevolgen van IFRS 17/9 en ook sectorbreed onderzoek uitvoeren naar de onderbouwing van Future Management Actions.

Sinds een aantal jaar werkt DNB actief mee aan de herziening van de Solvency II richtlijn. De inzet van DNB is om tot een gebalanceerd pakket te komen. Zodra de amendementen van het Europees Parlement zijn afgerond zullen Europese Commissie, Europese Raad en Europees Parlement in een triloog tot een definitieve tekst trachten te komen. In 2023 zal DNB, via bijdragen aan EIOPA en middels technische advisering aan het ministerie van Financiën, een bijdrage leveren aan dit traject. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van impactberekeningen. Daarnaast zal DNB via EIOPA bijdragen aan de herziening van de Gedelegeerde Verordening.

Voor wat betreft het integriteitstoezicht zal DNB blijvende aandacht besteden aan de naleving van de Wwft en de Sanctiewet bij (levens)verzekeraars. Daarnaast zullen in 2023 gerichte onderzoeken worden uitgevoerd naar het risico op belangenverstrengeling in de sector. Waar mogelijk zullen deze onderzoeken in samenwerking danwel afstemming met andere FEC partners plaatsvinden.

Tabel 6 Inzet en kosten verzekeraars

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**153,6**	**157,5**	**149,0**	**-8,5**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**44,0**	**45,9**	**47,0**	**1,2**

Toelichting deelbegroting verzekeraars
De begrote inzet neemt met 8,5 fte af ten opzichte van 2022. De afname kent diverse oorzaken, waaronder een verminderde inzet van juridische expertise vanwege een afname in protocol dossiers, verminderde inzet op digitalisering door verschuiving naar versterken fundament, verschuiving van inzet naar de sector pensioenen in verband met pensioentransitie en reductie in management. Ondanks de lagere fte-inzet stijgt de begroting licht ten opzichte van 2022. De voornaamste oorzaak hiervan zijn de toename van de IT-kosten en de loon- en prijsbijstelling en de centrale risicoreservering.

2.5.3 Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen

2023 zal voor DNB in het teken staan van de WTP. De transitie naar het nieuwe stelsel is een omvangrijke, complexe en grotendeels onomkeerbare operatie die circa 19 miljoen actieve en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden[8] 1.500 miljard raakt. Hierbij zijn 192 pensioenfondsen en zeven premiepensioeninstellingen betrokken. Dit verlangt de komende jaren een majeure inspanning van sociale partners, pensioenuitvoerders en toezichthouders.

DNB heeft in 2022 de toezichtinspanningen en capaciteit die in de jaren 2023-2026 benodigd zijn om effectief toezicht te kunnen houden op de transitie in kaart gebracht. DNB voorziet daarbij in het bijzonder substantiële toezichtinspanningen voor het beoordelen van de invaarbesluiten en het toezicht op de voorbereidingen van de implementatie, waarvoor pensioenuitvoerders een implementatieplan moeten indienen. Bij het toezicht op de operationele voorbereidingen wordt gekeken naar de beheersing van risico's bij de benodigde grootschalige aanpassingen aan administratiesystemen en proceswaarborgen ten aanzien van de datakwaliteit van pensioenaanspraken. In 2023 zal het toezicht op de transitie zich vooral richten op het beoordelen van overbruggingsplannen, het toezicht op operationele voorbereidingen en het beoordelen van de eerste invaarbesluiten. In de daaropvolgende jaren (2024-2026) zullen toezichtinspanningen in het kader van de transitie verder toenemen, met een piek in 2025 ten tijde van de mijlpaal voor het indienen van invaarbesluiten. Hiertoe is voor de jaren 2023 en 2024 het kostenkader verruimd[9]. Daarnaast zal DNB een gedeelte - circa 30% - van de voor de transitie benodigde werkzaamheden opvangen door een herprioritering binnen het pensioentoezicht. Dit betekent dat gedurende de transitieperiode de risicotolerantie van het reguliere pensioentoezicht hoger uitvalt, wat kan leiden tot hogere restrisico's.

Het verloop van de transitie en de benodigde toezichtinspanningen van DNB zijn met onzekerheid omgeven. Dit betekent dat het risico op onder- en overschrijdingen van de begroting in enig jaar verhoudingsgewijs groot is. DNB krijgt door tijd heen wel een steeds beter beeld van de ontwikkeling van een aantal cruciale externe onzekerheden, zoals de timing en spreiding van de invaarbesluiten en de kwaliteit van de aangeleverde onderbouwingen door pensioenuitvoerders. Een gevolg van de onzekerheden is dat werkzaamheden kunnen verschuiven in de tijd. Met de gevraagde capaciteitsuitbreiding verwacht DNB de onzekerheden in 2023 en 2024 goed te kunnen beheersen. Voorafgaand aan het opstellen van het kostenkader voor 2025-2028 zal de analyse van benodigde toezichtinspanningen in de transitiejaren 2025 en 2026 worden herijkt. Dit maakt het mogelijk om halverwege de transitieperiode bij te sturen op basis van het verloop van de transitie en de opgedane inzichten over en ervaringen met de benodigde toezichtinspanningen.

Het transitietoezicht van DNB bestaat uit vier fasen. In fase 1 houdt DNB toezicht op de voorbereidingen voor al dan niet de overgang naar het nieuwe stelsel, in fase 2 beoordeelt DNB het genomen besluit tot wel/niet invaren en het bijbehorende implementatieplan. In geval van invaren moet DNB besluiten of het al dan niet een verbod oplegt. In fase 3 houdt DNB toezicht op daadwerkelijke implementatie van de genomen besluiten. Als de implementatie is afgerond en in geval van invaren de oude rechten zijn omgezet naar de nieuwe pensioenregeling, start het structurele

8 Aantal personen dat bij pensioenfondsen pensioenaanspraken opbouwt of heeft opgebouwd. Een persoon kan meerdere pensioenaanspraken hebben opgebouwd. In die gevallen is één persoon meerdere keren meegeteld.
9 Het kostenkader is voor 2023 en 2024 met respectievelijk EUR 5,4 en EUR 5,9 mln verruimd.

toezicht op deze nieuwe regeling (fase 4). Gedurende fase 1 t/m 3 beoordeelt DNB ook jaarlijks het overbruggingsplan voor fondsen die deelnemen aan het transitie-FTK. 2023 zal voor DNB met name in het teken staan van fase 1.

Minimaal 70% van het Risicogebaseerde Toezichtprogramma zal gericht zijn op de WTP, terwijl ook de activiteiten in het basisprogramma steeds meer gericht zullen zijn op de risico's die samenhangen met deze transitie. Daarnaast zijn cybersecurity en Environmental Social and Governance (ESG) belangrijke aandachtspunten voor het toezicht in 2023.

Het beheersen van risico's op het gebied van informatiebeveiliging (IB), uitbesteding en cybersecurity is noodzakelijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. DNB ziet er in 2023 op toe dat instellingen hun cyberweerbaarheid op orde hebben en houden. Daartoe draagt DNB bij aan de awareness bij alle instellingen en dringt aan op het doorvoeren van verbetering door 'achterblijvers'. De beheersing van de uitbestedingsrisico's en de implementatie van de nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied, in het bijzonder de Digital Operational Resilience Act (DORA), wordt betrokken in het toezicht. DNB onderhoudt de Good Practice Informatiebeveiliging waarin haar verwachtingen op het gebied van informatiebeveiliging in de gehele uitbestedingsketen transparant zijn gemaakt.

Met betrekking tot het thema ESG zal DNB er op toezien dat pensioenfondsen ESG-risico's voldoende hebben verankerd in hun strategie, risicobeheer en governance. Ook op dit thema zal DNB de awareness voor dit risicogebied vergroten en "achterblijvers" stimuleren passende acties te ondernemen om ESG-risico's te beheersen. DNB zal in 2023 de voortgang van implementatie van duurzaamheid risico's in het dagelijks beleid van pensioenfondsen monitoren, onder andere via een sectoroverstijgend thema-onderzoek.

Ten slotte zal DNB evenals in voorgaande jaren onderzoeken doen naar potentiële kwetsbaarheden op het vlak van integriteitsrisico's in de pensioensector. Hierbij kan gedacht worden aan betrokkenheid bij belangenverstrengeling en onvoldoende naleving van de Sanctiewet.

Tabel 7 Inzet en kosten voor pensioenfondsen

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**104,4**	**111,0**	**135,8**	**24,8**
Waarvan extra inzet op NPR transitie			24,8	24,8
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**30,4**	**31,7**	**40,8**	**9,1**
Waarvan extra kosten voor NPR transitie			5,4	5,4

Toelichting deelbegroting pensioenfondsen

Conform het verzoek van DNB tot aanpassing van het kostenkader voor toezicht op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is het kostenkader 2023 met € 5,4 mln. opgehoogd. De begrote intensivering van 24,8 fte wordt hiermee gefinancierd. Voor 2024 is het kostenkader met € 5,9 mln. opgehoogd. De benodigde additionele toezichtcapaciteit voor 2025 en verder zal worden meegenomen bij de besprekingen over het kostenkader 2025-2028. Daarnaast zal DNB in de transitieperiode een gedeelte van de voor de transitie benodigde werkzaamheden opvangen door een herprioritering binnen het pensioentoezicht[10]. Dat is mogelijk door het accepteren van een hogere

10 Het betreft hier een herprioritering van 10 fte binnen het pensioentoezicht.

risico-tolerantie van het reguliere pensioentoezicht gedurende de transitieperiode. DNB zal de feitelijke inzet van nieuwe en bestaande capaciteit op het toezicht op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zorgvuldig monitoren.

Als laatste stijgen de kosten ook als gevolg van o.a. de loon- en prijsbijstelling, de centrale risicoreservering en de hogere IT/Digitale strategie toezicht kosten.

2.5.4 Beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen

2023 zal, net als vorig jaar, grotendeels in het teken gestaan van de implementatie van (lagere) wet- en regelgeving, waaronder richtlijnen en technische standaarden van de EBA, in het kader van de Investment Firm Regulation (IFR) en de Investment Firm Directive (IFD). In 2021/2022 hebben EBA en ESMA samen de zogeheten SREP Guideline geconsulteerd, welke naar verwachting begin 2023 in werking zal treden. Dit richtsnoer bepaalt de manier waarop de toezichthouder op een gestructureerde wijze zich een beeld van het risicoprofiel van een instelling moet vormen en op basis van een "integraal risicobeeld" een kapitaalsbesluit moet nemen. EBA en ESMA houden geen rekening met de wijze waarop binnen Nederland de toezichtverantwoordelijkheden zijn verdeeld tussen DNB en AFM (Twin Peaks-model). Uitdaging is om de risicobeelden, die bij DNB en AFM afzonderlijk bestaan, samen te voegen tot één integraal risicobeeld. Dit integrale risicobeeld en de hiermee samenhangende kapitaalbesluiten moeten bovendien periodiek voor alle ondertoezichtstaande instellingen worden opgesteld, waar voorheen DNB uitsluitend SREP-besluiten nam voor de grote instellingen. Dit vereist een intensievere samenwerking tussen DNB en AFM, waarvoor in 2022 de gesprekken met de AFM zijn opgestart. Uitdagingen liggen op het vlak van de te volgen methodologie, het verzamelen en ordenen van data over risicoprofielen en risicobeheersing op het niveau van individuele instellingen, de kwaliteit van die data en het opzetten van een gezamenlijke IT-infrastructuur ter ondersteuning hiervan. Vooruitlopend hierop heeft DNB in 2022 de formatie van het toezicht op beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen uitgebreid.

Instellingen kunnen in toenemende mate informatieverzoeken en data-uitvragen van DNB verwachten. DNB zal samen met de AFM KPI's ontwikkelen waarmee inzichtelijk wordt gemaakt of in de toezichtuitvoering wordt voldaan aan de eisen voor frequentie en diepgang die in de SREP-guideline aan de kapitaalbesluiten worden gesteld.

DNB streeft ernaar haar toezicht in toenemende mate risicogebaseerd en datagedreven in te richten om zo efficiencyvoordelen in de uitvoering te kunnen realiseren. DNB investeert daarom in 2023 verder in de kennis en kunde van toezichthouders, datainfrastructuur en risicomodellen. Dit zal zich ook verder uitstrekken in de komende jaren.

DNB verwacht voor 2023 dat de bestaande ontwikkelingen in de markt zich zullen voortzetten. Buitenlandse partijen treden toe tot de Nederlandse markt via overnames, fusies of grensoverschrijdende dienstverlening. Aan de onderkant van de markt zullen concentratietendensen zich voortzetten. Per saldo zal dit vermoedelijk leiden tot een stabiel aantal ondertoezichtstaande instellingen maar, als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen, met een toenemende toezichtintensiteit.

DNB zal in 2023 een bijdrage leveren aan de review van de IFR/IFD die door de Europese Commissie in nauwe samenwerking met EBA en ESMA wordt uitgevoerd. De review start naar verwachting in 2023 en zal medio 2024 worden afgerond. Zodra de reikwijdte van deze herziening duidelijk is zal bezien worden welke inzet vanuit DNB gewenst is.

Tabel 8 Inzet en kosten voor beleggingsinstellingen en –ondernemingen

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**30,1**	**31,7**	**31,0**	**-0,7**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**8,7**	**8,4**	**9,1**	**0,8**

Toelichting deelbegroting beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen
De begroting stijgt met EUR 0,7 mln ten opzichte van 2022 als gevolg van de loon- en prijsbijstelling en de centrale risicoreservering.

2.5.5 Betaalinstellingen en elektronisch geldinstellingen

Gespecialiseerde betaaldienstverleners spelen een steeds grotere rol in het betalingsverkeer. De sector wordt gekenmerkt door aanhoudende toe- en uittredingsdynamiek: in het afgelopen jaar zijn zeven instellingen toegetreden en vijf instellingen uitgetreden. Het aantal onder toezicht staande instellingen is 80.

DNB verwacht dat de marktdynamiek blijvend is. Dit zal zich aankomend jaar waarschijnlijk voltrekken tegen de achtergrond van een onzeker economisch klimaat met neerwaartse druk op betaalvolumes en ongunstigere marktomstandigheden voor fintech-bedrijven. Met zowel toetreding als uittreding is een aanzienlijke toezichtinspanning gemoeid. Toetredende partijen worden getoetst aan de wettelijke vergunningsvereisten. Bij uittreding bewaakt DNB de belangen van betaaldienstgebruikers en zet zij zich in het toezicht in voor een beheerste afwikkeling van de activiteiten.

Risicoidentificatie en -mitigatie vindt plaats volgens de vernieuwde toezichtmethodologie ATM. Het toezicht concentreert zich op instellingen en aandachtsgebieden waar de risico's het grootst zijn. Voor onder toezichtstaande instellingen zal een beoordeling van het risicoprofiel plaatsvinden. In vervolg op een in 2022 uitgevoerd risicoidentificerend onderzoek zal DNB nadrukkelijk aandacht besteden aan de bescherming van derdengelden. Daarnaast blijft DNB aandacht houden voor datakwaliteit en de beheersing van operationele risico's, waaronder cyberrisico. Net als in andere sectoren zal ook meer aandacht uitgaan naar duurzaamheid.

Het voorkomen van het faciliteren van witwassen en terrorismefinanciering door betaal- en elektronisch geldinstellingen blijft in 2023 wederom een aandachtspunt. DNB signaleert bijvoorbeeld een integriteitsrisico in het feit dat betaaldienstverleners transacties verwerken voor cliënten of partners van hun cliënten, de zogenaamde submerchants, zonder dat de risico's ten aanzien van deze transacties voldoende worden meegenomen in het risicoprofiel van de eigen cliënt. Een reeds opgestart themaonderzoek om te beoordelen of de risico's ten aanzien van dit type dienstverlening voldoende worden gemitigeerd, loopt door in 2023. Verder heeft DNB in 2022 een themaonderzoek gestart naar de beheersing van de integriteitsrisico's bij zogenaamde grote groeiers. Ook dit onderzoek loopt door in 2023.

Money Transfer Kantoren
Money transfer kantoren blijven onverminderd kwetsbaar voor witwassen en terrorismefinanciering gelet op het feit dat veelal via agent-structuren contante geldtransfers verstuurd worden, vaak naar landen met een minder ontwikkeld bankenstelsel. Het is hierdoor lastig te achterhalen waar het contante geld vandaan komt en bij wie dit geld uiteindelijk terecht komt. Bij het versturen van geld is de verantwoordelijkheid om de juiste procedures te volgen in overwegende mate belegd bij de agenten. Voor money transfer kantoren is het van belang dat zij alert zijn op agenten waar afwijkende transacties lijken plaats te vinden.

Tabel 9 Inzet en kosten voor betaalinstellingen

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**38,2**	**40,9**	**41,0**	**0,2**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**10,0**	**10,9**	**11,8**	**0,9**

Toelichting deelbegroting betaalinstellingen en elektronisch geldinstellingen
De begroting neemt toe met EUR 0,9 mln ten opzichte van de begroting 2022, als gevolg van de loon en prijsbijstelling en de centrale risicoreservering.

2.5.6 Trustkantoren

Dienstverlening door trustkantoren kent hoge integriteitsrisico's zoals witwassen, het financieren van terrorisme en het ontwijken van sancties of belasting. Internationaal en nationaal ligt de trustsector in Nederland onder een vergrootglas. Om risico's afdoende te kunnen mitigeren is het van belang dat de sector zich inspant om naleving van wetgeving te bevorderen.

Verwacht wordt dat trustkantoren een systematische risicoanalyse uitvoeren en deze ook regelmatig aanpassen aan ontwikkelingen. Tevens wordt verwacht dat trustkantoren gedegen cliëntenonderzoek uitvoeren én het belang hiervan ook intern uit dragen en er aandacht aan besteden in interne organisatie en cultuur. Dit zijn belangrijke elementen van de rol van poortwachter.

Centraal in het toezicht van DNB staat de risicogebaseerde benadering. Onderzoeken worden uitgevoerd daar waar de hoogste risico zijn te verwachten. Hiervoor maakt DNB gebruik van diverse databronnen om dit goed in beeld te krijgen. De trustsector bestaat anno 2022 uit 143 trustkantoren die beschikken over een vergunning afgegeven door DNB. Deze kantoren bedienen ongeveer 13.000 doelvennootschappen. Over de jaren heen is er een afname van aantallen kantoren waar te nemen, onder andere vanwege consolidatie. Het aantal doelvennootschappen daalt minder snel dan het aantal trustkantoren, de trustkantoren worden gemiddeld groter in omvang. Dit benadrukt het belang van een beheerste bedrijfsvoering.

Om de rol van poortwachter goed te kunnen vervullen is het noodzakelijk dat een trustkantoor beschikt over een integere en beheerste bedrijfsvoering waarin alle risico's zijn ondervangen. In het toezicht van DNB wordt hier in 2023 nadrukkelijk aandacht aan besteed. Ook zal DNB in dat licht aandacht besteden aan de opzet van de interne organisatie om de Sanctiewet te kunnen naleven. Verwacht wordt dat er in 2023 blijvende extra inspanning nodig is ten aanzien van de Sanctiewet naleving gezien de geopolitieke ontwikkelingen van zowel de sector als het toezicht.

Voortdurende aandacht wordt ook gegeven aan illegale trustdienstverlening in 2023. Het aantal signalen over illegale trustdienstverlening blijft onverminderd hoog. In 2023 zal een grotere toezichts- en handhavingsinspanning worden gedaan om deze signalen te behandelen.

Tabel 10 Inzet en kosten voor trustkantoren

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2022 - B2021
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**21,0**	**22,2**	**25,1**	**3,0**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**5,6**	**5,9**	**7,1**	**1,1**

Toelichting deelbegroting trustkantoren
De begroting neemt met EUR 1,1 mln toe. De toename komt deels door de verdere intensivering van het integriteitstoezicht op deze sector. Daarnaast is sprake van een verhoogde inzet van juridische expertise vanwege een toename van procedures, onder andere op de terreinen van handhaving en eDiscovery.

2.5.7 Overige Wwft-instellingen

DNB houdt uit hoofde van de Wwft toezicht op aanbieders van onder andere de volgende diensten: verstrekken van leningen, financiële leasing en kluisverhuurders. Een bijzonder kenmerk van deze groepen onder toezicht staande instellingen is dat zij vaak geen vergunning- of registratieplicht hebben voor deze activiteiten. Om inzicht te krijgen in de instellingen die deze diensten verlenen zet DNB ook hier in op gebruik van data.

Net als in 2022 zal DNB in 2023 verder onderzoek doen naar de integriteitsrisico's die spelen in deze populatie. Dit zal onder andere gebeuren door het verzenden van de vragenlijst integriteitsrisico's, door het uitvoeren van themaonderzoeken naar individuele instellingen en subpopulaties. Veel instellingen zijn zich er niet van bewust dat zij onder toezicht van DNB staan. Om zoveel mogelijk instellingen te bereiken zal ook ingezet worden op bredere communicatie, gericht op een gehele subpopulatie om de bewustwording te vergroten.

Tabel 11 Inzet en kosten voor overige Wwft-instellingen

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**1,9**	**2,8**	**1,7**	**-1,1**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**0,6**	**0,8**	**0,6**	**-0,3**

2.5.8 Toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

DNB is verantwoordelijk voor het toezicht op financiële instellingen en op een aantal niet-financiële instellingen in Caribisch Nederland. In het bijzonder voor het toezicht op bijkantoren van financiële instellingen is een goede samenwerking met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) essentieel. Deze is belangrijk verbeterd, en als volgende stap hierin wordt ingezet op het deelnemen aan supervisory colleges met de Koninkrijkstoezichthouders.

De risico's ten aanzien van financieel-economische criminaliteit blijven aandacht vragen. De aandachtspunten vanuit de FATF-evaluatie zullen in het toezicht prioriteit krijgen, onder andere de reguliere toezichtbezoeken aan niet-financiële instellingen en de inzet van datagedreven toezichtmethoden. Ook gaat DNB door met het monitoren van de opvolging die instellingen geven aan bevindingen uit eerdere (handhavings)onderzoeken en zullen de recent gepubliceerde good practices aandacht krijgen.

Naar verwachting zullen een of meerdere geldtransactiekantoren actief worden op de BES. Gezien het inherent hoge risico dat is verbonden aan deze dienstverlening zal het toezicht conform de toezichtmethodologie ATM intensief zijn. Daarnaast zal DNB in 2023 extra aandacht besteden aan het toezicht op grote bijkantoren.

Tabel 12 Inzet en kosten voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**4,2**	**3,9**	**4,8**	**0,9**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**1,5**	**1,2**	**1,5**	**0,3**

Toelichting deelbegroting Bonaire, Sint Eustatius en Saba
De kosten stijgen met EUR 0,3 mln als gevolg van de benodigde intensivering van het toezicht.

2.5.9 Crypto's

Eind september 2022 zijn 34 instellingen geregistreerd bij DNB. Voor 2023 is de verwachting dat het aantal aanvragen zal groeien doordat betaal- en beleggingsdienstverleners hun dienstenpakket uitbreiden naar crypto's en doordat instellingen in aanloop naar nieuwe Europese wetgeving alvast een registratie bij DNB willen verkrijgen. De behandeling van registratieaanvragen en bijbehorende toetsingen van bestuurders, commissarissen en andere functionarissen zal dan ook veel aandacht blijven vragen. De complexiteit van de aanvragen neemt toe omdat het steeds vaker gaat om complexe groepsstructuren of om een combinatie met beleggings- of betaaldienstverlening. DNB is voornemens om in 2023 opnieuw thema-onderzoeken uit te voeren om te toetsen in hoeverre de wettelijke verplichtingen in de praktijk worden nageleefd. De thema-selectie zal (mede) gebaseerd worden op de resultaten van de vragenlijst integriteitsrisico's 2022. In 2022 heeft DNB meer capaciteit ingezet op het ongeplande toezicht (met name registraties), hetgeen ten koste is gegaan van de inzet op de reguliere toezichtonderzoeken. In 2023 zullen de geplande toezichtonderzoeken weer volgens de gebruikelijke toezichtmethodologie moeten worden uitgevoerd. Daardoor – en als gevolg van de groeiende populatie – zal in 2023 meer capaciteit dan in 2022 benodigd zal zijn. DNB zal ook in 2023 aandacht besteden aan onderzoek naar en handhaving ten aanzien van illegale cryptodienstverlening.

In 2023 blijft DNB zich voorbereiden op nieuwe taken die vanuit Europese regelgeving bij DNB terecht zullen komen. Op Europees niveau worden nieuwe regels opgesteld voor de crypto-sector waarmee bestaande cryptodienstverleners, maar ook aanbieders van andere - nu nog niet onder toezicht staande - diensten met betrekking tot crypto's onder integriteitstoezicht, gedragstoezicht en prudentieel toezicht zullen komen. Dit betreft de 'Markets in Crypto Assets' (MiCA) verordening. Daarnaast wordt gewerkt aan een uitgebreid AML-pakket, waarbij de bestaande anti-witwasrichtlijn (AMLD) herzien wordt, twee nieuwe verordeningen worden opgesteld (AMLR en AMLAR) en een bestaande verordening met betrekking tot 'transfer of funds' wordt uitgebreid.

Tabel 13 Inzet en kosten voor crypto's

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
	fte	fte	fte	fte
Totaal inzet	**9,6**	**9,8**	**14,0**	**4,2**
Deelbegroting	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Totaal begroting	**2,2**	**2,7**	**3,9**	**1,2**

Toelichting deelbegroting crypto's
De begroting neemt toe met EUR 1,2 mln ten opzichte van 2022 vanwege de aanhoudende capaciteitsdruk op registraties en toetsingen. Daarnaast worden uitgestelde activiteiten uit 2022 in 2023 ingehaald en verwachten we meer juridische expertise in te zetten dan in 2022 was begroot.

3 Resolutie en Depositogarantiestelsel

DNB werkt als nationale resolutieautoriteit (NRA) aan de voorbereiding en, indien nodig, uitvoering van een ordentelijke afwikkeling van banken, verzekeraars en centrale tegenpartijen (CCP's). In het verlengde hiervan is DNB ook uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie (DGS), de wettelijke bescherming van het geld op de Nederlandse banken tot maximaal 100.000 euro per persoon, per bank. Deze taken worden gezamenlijk in dit hoofdstuk behandeld. De begroting is gebaseerd op de doorlopende werkzaamheden voor de resolutie- en DGS-taken. Additionele kosten die gemaakt worden voor de afwikkeling van een instelling vallen buiten deze begroting

3.1 Missie en ambities NRA en DGS

DNB is als NRA verantwoordelijk voor de ordentelijke afwikkeling van banken en verzekeraars. Sinds 2022 is DNB ook de NRA voor CCP's, en daarmee verantwoordelijk voor de resolutieplanning van Nederlandse CCP's. De activiteiten met betrekking tot CCP's worden in deze begroting voor de goede orde beschreven, maar vallen buiten het financiële ZBO-kostenkader en de Wet bekostiging Financieel Toezicht[11]. In 2023 zal DNB twee resolution colleges ingericht hebben, en zal er een besluit zijn genomen op de eerste voorzet van de resolutieplannen. Voor de resolutietaak en het DGS heeft DNB een gemeenschappelijke missie met bijbehorende doelen vastgesteld (zie figuur 3).

3.1 Missie en ambities NRA en DGS

3.2 Aansluiting DNB2025

3.3 Begroting Resolutie en DGS 2023

3.3.1 Prioriteiten 2023

3.3.2 Meerjarenraming Resolutie en DGS

3.4 Begroting per deeltaak

3.4.1 Resolutie banken

3.4.2 Resolutie verzekeraars

3.4.3 Depositogarantiestelsel NL

3.4.4 DGS Caribisch Nederland

3.5 Ontwikkelingen en activiteiten Resolutie en DGS 2023

3.5.1 Synergievoordelen

3.5.2 Resolutie Banken

3.5.3 Resolutie Verzekeraar

3.5.4 DGS

11 Financiering van de CCP-resolutietaak vindt tot in ieder geval tot 2024 vanuit de Centrale Bankbegroting plaats.

3.2 Aansluiting DNB2025

Bovenstaande missie sluit aan bij de zes strategische ambities van DNB (DNB2025), weergegeven in figuur 4.

De drie strategische ambities waaraan de bijdrage van de resolutie- en DGS taken het grootst is, zijn Evenwichtige Verhoudingen, Vertrouwen en Medewerkers. De bijdrage aan de overige drie strategische ambities is ook evident, zij het op een meer indirecte manier. De bijdrage aan de strategische ambities vertaalt zich in onderstaande vijftal prioriteiten die DNB zich in 2023 ten doel heeft gesteld voor resolutie en DGS.

Figuur 3 Missie, doelen en KPIs voor Resolutie en DGS

Missie	Resolutie zorgt ervoor dat de financiële gevolgen voor de maatschappij minimaal zijn indien financiële instellingen falen door de instellingen weerbaarder te maken en operationeel gereed te zijn.				
Doelen	100% van de banken, CCPs en verzekeraars maken zich afwikkelbaar volgens de opgestelde **resolutiestrategie**	100% van de handboeken, playbooks, instrumenten zijn uitgewerkt. Uit crisis-simulaties en concrete cases blijkt dat Resolutie operationeel gereed is	De (inter)nationale beleids-beïnvloeding op resolutie-terrein is effectief doordat Resolutie met 100% van de relevante stakeholders frequent contact heeft en expertise deelt	DGS zorgt voor een adequate bescherming van depositohouders en is in staat binnen 7 werkdagen uit te betalen	DGS zorgt voor een adequate bescherming van depositohouders en is in staat binnen 7 werkdagen uit te betalen
KPI's	Streefwaarden in bijlage 1				

Figuur 4 Ambities DNB2025

MVO

DNB heeft vanuit haar missie haar MVO-visie gerealiseerd, door MVO volledig te integreren in alle elementen van haar taakuitoefening

Vertrouwen

De inzet van DNB heeft een erkende bijdrage geleverd aan het vertrouwen dat Nederlanders hebben in financiële instellingen

Evenwichtige verhoudingen

Dankzij DNB zijn er in 2025 in Nederland en internationaal meer evenwichtige economische verhoudingen

Medewerkers

Het medewerkersbestand van DNB bestaat uit medewerkers met een meer diverse achtergrond, die op effectieve wijze en in dialoog met stakeholders tot resultaten komen en zich – in alle functies – digitale competenties eigen hebben gemaakt

Digitaal

DNB werkt data gedreven en op basis van digitale technieken in al haar taakgebieden. DNB is op digitaal gebied een erkend volwaardige participant in de financiële sector

Kostenbewust

DNB heeft voor interne en externe stakeholders inzichtelijk gemaakt dat zij haar taken effectief en kostenbewust uitvoert

3.3 Begroting Resolutie en DGS 2023

3.3.1 Prioriteiten 2023[12]

Bij het opstellen van de vijf prioriteiten voor 2023 vormde de meerjarenstrategieën (2021/2024) van de verschillende resolutie- en DGS-deeltaken een belangrijke leidraad, evenals de strategische doelstellingen van DNB. In 2023 bouwt DNB voort op 2022 wat betreft de prioriteiten (zie paragraaf 3.6 voor meer detail), met als toevoeging dat de lessen uit de casuïstiek[13] uit 2022 worden meegenomen met als doel de resolutie- en DGS-taken nog effectiever en met meer impact uit te kunnen voeren.[14]

- **Operationaliseren van resolutieplannen en afwikkelbaarheid:** Voortgang in afwikkelbaarheid bij instellingen wordt gemeten via resolvability assessments (een gestandaardiseerde beoordelingsmethode langs verschillende criteria van afwikkelbaarheid), waarvan de uitkomsten met instellingen besproken zullen worden.
  Evenwichtige verhoudingen | Vertrouwen
- **Operationaliseren van resolutie-instrumenten:** Een doel is om de handboeken voor bail-in, sale of business en inzet van de bijzondere bestuurder dicht bij een definitieve versie te brengen, wat betreft banken sluit dit aan op de oproep van de SRB aan NRA's om nationale handboeken af te ronden. Daarnaast zal de focus liggen op het creëren van draagvlak bij de relevante interne en externe stakeholders en op het testen van de instrumenten in crisissimulaties.
  Vertrouwen
- **Beleidsbeïnvloeding:** Belangrijke trajecten waar DNB wil bijdragen aan kwalitatief goede wet- en regelgeving betreffen de initiatieven rondom herziening van het Europese afwikkelkader voor middelgrote- en kleine banken (CMDI), de Europese harmonisatie van herstel en afwikkeling van verzekeraars (IRRD), en onderzoek naar een Nederlands verzekeringsgarantiestelsel (IGS).
  Evenwichtige verhoudingen
- **Verstevigen Nederlandse Depositogarantie:** In 2023 zal de focus liggen op het bevorderen van publieksbekendheid, het implementeren van lessen uit casuïstiek (Amsterdam Trade Bank) en het verder verbeteren van de door banken aangeleverde DGS-gegevens.
  Evenwichtige verhoudingen | Vertrouwen
- **Inclusiviteit en diversiteit:** DNB vergroot in 2023 de inclusiviteit en diversiteit onder meer door investeringen in de werving en de ontwikkeling van divers talent.
  Medewerkers

3.3.2 Meerjarenraming Resolutie en DGS

De strategische doelstellingen van DNB voor de resolutie- en DGS-taken vormen de grondslag voor het meerjarig kostenkader zoals opgenomen in het kostenkader ('NKK') voor de ZBO 2021-2024. Met dit begrotingskader wordt voor 2023 voldoende capaciteit geborgd voor een adequate taakuitoefening met aandacht voor DNB-prioriteiten binnen de resolutie- en DGS-taken en aansluiting bij de DNB2025 ambities. De ZBO begroting is binnen het ZBO kader opgesteld.

12 Niet te verwarren met de 'prioriteiten' die DNB jaarlijks opstelt in het kader van DNB2025
13 In 2022 is een DGS-uitkering uitgevoerd naar aanleiding van het faillissement van Amsterdam Trade Bank (ATB).
14 Indien een resolutiecasus zich aandient is het niet uit te sluiten dat een herprioritering van de werkzaamheden moet plaatsvinden.

Tabel 14 Begroting kosten Resolutie en DGS 2023

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting resolutie en DGS activiteiten	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Directe Resolutie inzet		8,8	8,8	0,0
Afschrijvingskosten en inhuurkosten		1,5	1,2	-0,2
Juridische adviezen		0,8	0,9	0,1
Digitale strategie/ICT		6,9	7,2	0,3
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		1,5	1,6	0,0
Adviesdiensten en overig		2,4	2,5	0,1
Totaal kosten	**22,9**	**21,9**	**22,2**	**0,3**

Tabel 15 Deelbegroting Resolutie Banken

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting Resolutie Banken	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Directe Resolutie inzet		4,4	4,2	-0,2
Afschrijvingskosten en inhuurkosten		0,3	0,3	0,0
Juridische adviezen		0,3	0,4	0,0
Digitale strategie/ICT		2,4	2,2	-0,2
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		0,8	0,8	0,0
Adviesdiensten en overig		1,2	1,2	0,0
Totaal kosten	**10,1**	**9,5**	**9,1**	**-0,3**

3.4 Begroting per deeltaak

3.4.1 Resolutie banken

De begroting voor de uitvoering van de resolutietaak voor banken in 2023 bedraagt EUR 9,1 mln. De daling van EUR 0,4 mln. ten opzichte van de begroting voor 2022 is voornamelijk het gevolg van een afname in personeelskosten. De daling wordt gerealiseerd door een kleinere capaciteitsinzet voor resolutieplanning banken. Hierbij verschuift de nadruk van het opstellen van resolutieplannen naar het beoordelen en monitoren van de afwikkelbaarheid van banken en het verbeteren van crisisgereedheid van DNB. Per saldo resulteert dit in een lagere begrote capaciteitsinzet.

3.4.2 Resolutie verzekeraars

De begroting voor 2023 voor de uitvoering van de resolutietaak voor verzekeraars bedraagt EUR 6,8 mln. De stijging van EUR 0,3 mln. ten opzichte van de begroting voor 2022 is het gevolg van de toegerekende kosten voor ondersteunende diensten. In de fase waarin Resolutie Verzekeraars zich momenteel nog bevindt, blijft de begrote capaciteitsinzet min of meer gelijk waardoor ook de directe kosten grotendeels gelijk blijven in 2023.

Tabel 16 Deelbegroting Resolutie Verzekeraars

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting Resolutie Verzekeraars	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Directe Resolutie inzet		3,0	3,1	0,1
Afschrijvingskosten en inhuurkosten		0,3	0,3	0,0
Juridische adviezen		0,4	0,4	0,0
Digitale strategie/ICT		1,6	1,6	0,0
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		0,5	0,5	0,0
Adviesdiensten en overig		0,8	0,9	0,1
Totaal kosten	**5,6**	**6,5**	**6,8**	**0,3**

3.4.3 Depositogarantiestelsel NL

De begroting voor 2023 voor de uitvoering van het DGS NL bedraagt EUR 6,0 mln. en valt EUR 0,4 mln. hoger uit dan in 2022. Dit hangt grotendeels samen met de verhoging van het digitale strategie kosten en de lagere afschrijvingskosten. De overige directe kosten blijven gelijk. Het NDGS-programma is in 2019 afgerond en de verdere ontwikkeling van NDGS stabiliseert zich. Met ingang van 2020 investeert DNB daarom minder in het DGS-uitkeringssysteem wat zich vanaf 2021 vertaalt in geleidelijk lagere afschrijvingskosten.

Tabel 17 Deelbegroting DGS NL

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting DGS NL	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Directe Resolutie inzet		1,3	1,4	0,1
Afschrijvingskosten en inhuurkosten		0,9	0,6	-0,2
Juridische adviezen		0,1	0,1	0,0
Digitale strategie/ICT		2,9	3,3	0,5
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		0,2	0,2	0,0
Adviesdiensten en overig		0,3	0,4	0,0
Totaal kosten	**7,0**	**5,6**	**6,0**	**0,4**

3.4.4 DGS Caribisch Nederland

De begroting 2023 voor de uitvoering van het DGS Caribisch Nederland ('CN') bedraagt EUR 0,3 mln. en blijft daarmee gelijk aan de begroting van 2022.

Tabel 18 Deelbegroting DGS CN

	Realisatie 2021	Budget 2022	Budget 2023	B2023 - B2022
Begroting DGS CN	EUR mln	EUR mln	EUR mln	EUR mln
Directe Resolutie inzet		0,1	0,2	0,0
Afschrijvingskosten en inhuurkosten		0,0	0,0	0,0
Juridische adviezen		0,0	0,0	0,0
Digitale strategie/ICT		0,1	0,1	0,0
Bedrijfsvoering en programma Huisvesting		0,0	0,0	0,0
Adviesdiensten en overig		0,0	0,0	0,0
Totaal kosten	**0,2**	**0,3**	**0,3**	**0,0**

3.5 Ontwikkelingen en activiteiten Resolutie en DGS 2023

DNB bouwt in 2023 de resolutietaak verder uit waarbij zo veel mogelijk aandacht wordt besteed aan de synergie tussen de verschillende deeltaken. Er is een nauwe relatie tussen de processen, instrumenten, data en vaardigheden die benodigd zijn voor de verschillende taken en over de sectoren heen[15].

3.5.1 Synergievoordelen

Een aantal deeltaken wordt in 2023 aan de hand van onderstaande prioriteiten ingevuld.

Coördinatie en beleid

Het beleidsmatige werk voor de NRA wordt binnen DNB centraal gecoördineerd. Voor banken is er in 2023 bijzondere aandacht voor de Europese voorstellen die worden verwacht ter herziening van het gemeenschappelijke afwikkelingskader voor middelgrote- en kleine banken (CMDI[16]). DNB voorziet bij dit wetgevingstraject mogelijkheden om het Europees speelveld verder te harmoniseren teneinde de mogelijkheid tot inzet van publieke middelen bij de afwikkelingen van deze groep banken verder terug te dringen. Waar het resolutiekader voor banken verder in algemene zin staat, spelen nog wel veel vragen bij operationalisering en technische invulling. Op onderdelen zoals MREL-eisen, liquiditeit en financiering in resolutie en operationalisering van bail-in, kan DNB gezamenlijk mondiaal en Europees bijdragen aan het versterken van de (uitvoerbaarheid van) afwikkelingsstrategieën en -instrumenten. DNB is actief binnen internationale resolutiegremia van de FSB, SRB, EBA en EIOPA en concentreert zich op die onderwerpen die cruciaal zijn om de afwikkelingsstrategieën voor Nederlandse financiële instellingen effectief te maken.

Op het gebied van verzekeraars is Nederland nog altijd één van de koplopers waar het gaat om de invoering van een resolutieregime. Vanuit deze positie blijft DNB in 2023 haar expertise delen ten behoeve van de politieke onderhandelingen over een Europees kader voor herstel en afwikkeling van verzekeraars (IRRD[17]). Op nationaal niveau heeft DNB inhoudelijke inbreng ten behoeve van het onderzoek naar de mogelijke invoering van een verzekeringsgarantiestelsel.

15 Belangrijke synergievoordelen zijn onder andere te vinden in de resolutieplanning van banken, verzekeraars en CCP's, het ontwikkelen en operationaliseren van resolutie-instrumenten voor banken en verzekeraars, en in de beoordeling van afwikkelbaarheid bij instellingen.
16 Crisis Management and Deposit Insurance (CMDI), de benaming voor het traject bij Europese Commissie op dit onderwerp.
17 Insurance Recovery and Resolution Directive

Op het terrein van depositogarantie ambieert DNB een spoedige herziening van de DGS-richtlijn waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij opinies van de EBA die ten behoeve van deze herziening zijn opgesteld. In 2023 wordt ook op dit terrein een voorstel verwacht als onderdeel van de CMDI-herziening. Recente casuïstiek in Nederland en andere lidstaten biedt aanvullende lessen voor het verbeteren van de bescherming door en toepasbaarheid van het DGS. DNB ziet EDIS[18] nog altijd als sluitstuk dat nodig is om de Bankenunie te vervolmaken. Het is hierbij echter belangrijk dat in de mogelijke vormgeving van EDIS wordt aangesloten bij het toekomstige afwikkelingskader voor middelgrote- en kleine banken. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het feit dat DGS'en, ook in Nederland, in 2024 hun minimale doelomvang bereikt zullen hebben.

Communicatie en crisismanagement
Voor de resolutie- en DGS-taken is de integrale crisismanagementstructuur ten opzichte van 2022 verder opgezet. Dit zorgt er onder meer voor dat DNB flexibel kan opereren, haar medewerkers breed inzetbaar zijn in het geval een resolutie- of DGS-casus, en dat er een consistente aanpak gewaarborgd is.

In 2023 ligt de nadruk van het crisismanagement op twee onderwerpen:

- **Lessen uit de casuïstiek:** De crisisgereedheid wordt verbeterd door het borgen van de successen en het opdoen van leerpunten uit interne evaluaties van de taakuitvoering op resolutie en DGS-terrein rondom het falen van Amsterdam Trade Bank in 2022. Deze inzichten zullen waar mogelijk verwerkt worden in resolutieplannen, crisisoefeningen en de handboeken die worden opgesteld voor de resolutie-instrumenten.
- **Stakeholdermanagement:** Voorts richt DNB zich op het verder uitrollen van haar stakeholdermanagement waarbij per Resolutie-taak wordt ingezet op het van buiten naar binnen halen van informatie (bijvoorbeeld met nationale seminars voor de sector), en op het verder verhelderen en waar nodig formaliseren van de rollen, bevoegdheden en wederzijdse verwachtingen in een crisissituatie (bijvoorbeeld in instellingsspecifieke handboeken). DNB zet in op het verstevigen van de samenwerking met de SRB (de SRB speelt een belangrijke rol bij de afwikkeling van banken). Door steviger in de te zetten op stakeholdermanagement streeft DNB bij haar stakeholders naar meer erkenning van de meerwaarde van het resolutieraamwerk en vertrouwen op de deskundigheid en op het handelen ook in tijden van crisis.

Data en digitale strategie
In lijn met de digitale ambitie van DNB worden de resolutie- en DGS-processen steeds meer data gedreven en ondersteund door digitale oplossingen.

Een goede kwaliteit van gebruikte gegevens en rapportages van banken en verzekeraars vormt een belangrijke pijler. Dit blijft ook in 2023 een belangrijk speerpunt, onder andere door verdere verbetering van geautomatiseerde controles.

In 2022 is een eerste versie van MijnResolutie ontwikkeld (door samenwerking en synergie met de toezichtstaak - MijnToezicht). Dit is de centrale plek waar gedeelde Resolutie-informatie en inzichten te vinden zijn. In 2023 wordt MijnResolutie verder uitgebouwd. Tevens wordt een roadmap opgesteld voor de verdere digitalisering van resolutie- en DGS-processen, in het verlengde van de DNB-brede digitale ambitie.

3.5.2 Resolutie Banken

DNB raakt steeds beter voorbereid op het tijdig en effectief afwikkelen van falende banken, een ontwikkeling die bepalend is voor de prioriteiten voor Resolutie Banken in 2023.

18 European Deposit Insurance Scheme

Ontwikkeling en activiteiten
In 2023 zet DNB voor grootbanken ('significant institutions', SI's[19]) wederom in op het verder operationaliseren en updaten van resolutieplannen. De aandacht van DNB ligt hierbij op het testen (beoordelen) van de door banken zelf opgestelde technische documenten waarin een instelling uiteenzet hoe een resolutie vorm kan worden gegeven, en welke overwegingen en processen hierbij een rol spelen. Daarnaast wordt op doorlopende basis de voortgang bewaakt op afwikkelbaarheid en worden mogelijke belemmeringen geïdentificeerd die moeten worden weggenomen (met de 'Expectations for Banks' van de SRB als leidraad).

Wat betreft banken die onder de directe verantwoordelijkheid van DNB vallen ('less significant institutions', LSI's) ligt de focus in 2023 eveneens op het updaten van resolutieplannen en het operationaliseren van de plannen in instelling-specifieke technische documenten. Voor alle banken met resolutie als afwikkelingsstrategie is het doel om een afwikkelbaarheidsbeoordeling uit te voeren en verbeterpunten naar de bank te communiceren. Ook zal specifiek gekeken worden naar de beschikbaarheid van data bij instellingen en of dit een belemmering kan vormen voor afwikkelbaarheid.

Voor zowel de grootbanken als de banken onder de directe verantwoordelijkheid van DNB zal DNB in 2023 ook blijven focussen op het opleggen (en herkalibreren) van vereisten ten opzichte van verlies-absorberend vermogen (MREL) en achterstellingseisen.

Ook het verder verfijnen en finaliseren van resolutie-instrumenten blijft een prioriteit in 2023, waarbij het doel is om de handboeken voor bail-in, sale of business en voor de inzet van een bijzondere bestuurder dicht bij de definitieve versie te brengen. Daarnaast zal verder worden bijgedragen aan het opstellen van instellingspecifieke 'playbooks[20]' voor banken met bail-in of sale of business als resolutiestrategie. Om de toepasbaarheid van de instrumenten verder te ondersteunen zal ook in gesprek worden gegaan met interne en externe stakeholders. Ten slotte zullen de instrumenten getest worden tijdens crisissimulaties, ter ondersteuning van de verdere verbetering van de instrumenten. Wat betreft het bail-in instrument zal specifiek worden ingezet op het verder operationaliseren van een claimrechtmechanisme.

Resolutiewaardering[21] voor LSI's blijft ook belangrijk in 2023. Banken zullen zelf aan de slag gaan met data-vereisten op basis van DNB-beleid. De vereisten zien erop dat banken in korte tijd data aan een waardeerder/DNB kunnen aanleveren om een resolutiewaardering uit te voeren. Ook zal DNB verder werken aan een methode (/model) om zelf beter een waardering uit te kunnen voeren, mocht dit nodig zijn[22].

3.5.3 Resolutie Verzekeraar

In 2023 zal DNB verder werken aan het onderzoeken en operationaliseren van het resolutie-instrumentarium voor verzekeraars. Nieuwe inzichten over de resolutie-instrumenten zullen hun weerslag vinden in de resolutieplannen voor de verschillende verzekeraars. Ook zal DNB actief bijdragen aan de actuele beleidsdiscussies aangaande verzekeraarsresolutie.

Ontwikkeling en activiteiten
De afgelopen jaren heeft DNB resolutieplanning opgestart voor alle verzekeraars die daarvoor in aanmerking komen. In 2023 wordt zowel het werk aan de verdieping van de resolutieplannen alsmede het daaraan complementaire onderzoek naar het resolutie-instrumentarium gecontinueerd.

19 Deze banken vallen onder de directe bevoegdheid van de SRB.
20 Een zogenaamd playbook bevat een gedetailleerde omschrijving van de instellingspecifieke informatie die noodzakelijk is om een resolutie-instrument op een succesvolle wijze toe te passen in een resolutiescenario. Dit is onderdeel van de technische documenten die een instelling zelf opstelt ter operationalisering van een resolutieplan.
21 Met waardering ('valuation') wordt de uitvoering van een prudentiële en realistische waardering van een balans van een bank in resolutie bedoeld.
22 Als DNB niet tijdig een onafhankelijke externe waardeerder kan contracteren zal DNB zelf een voorlopige waardering uit moeten voeren.

Het bevorderen van de afwikkelbaarheid van verzekeraars staat hierbij centraal. Een belangrijke ontwikkeling in dat kader is de publicatie van een beleidsregel, waarin wordt aangegeven waar DNB op let bij de beoordeling van de afwikkelbaarheid. Op basis van de beleidsregel zal DNB bij alle relevante verzekeraars een nulmeting uitvoeren en waar nodig verder in gesprek gaan over de verbetering van de afwikkelbaarheid.

Voor het operationaliseren van het resolutie-instrumentarium is in afgelopen jaar aangevangen met het opstellen van handboeken. In 2023 zal hierop een verdieping plaatsvinden. Dit betekent dat het juridisch kader, de bevoegdheden en de taken van de bijzondere bestuurder verder worden uitgewerkt. Ook zal de praktische werking van het bail-in-instrument op verzekeraars worden onderzocht en wordt er een leidraad opgesteld voor de toepassing ervan.

DNB blijft in 2023 actief betrokken bij internationale en nationale beleidsdiscussies ter verbetering en convergentie van resolutiestandaarden- en praktijken. Dit doet het als lid van de werkgroepen binnen de IAIS, de FSB en EIOPA, alsmede in dialoog met (inter)nationale stakeholders over de haalbaarheid en betaalbaarheid van een Nederlands verzekeringsgarantiestelsel (IGS) en de totstandkoming van de Europese richtlijn voor verzekeraarsresolutie (IRRD).

3.5.4 DGS

In 2022 is het DGS geactiveerd naar aanleiding van het faillissement van Amsterdam Trade Bank N.V. (ATB). In 2023 worden de lessen van deze casus bestendigd.

Ontwikkelingen en activiteiten

Deze recente casus heeft aangetoond dat het uitkeringsproces voor Nederlandse depositohouders adequaat is ingericht, en de casus heeft bevestigd dat er ruimte is voor verbetering van uitkeringen aan buitenlandse klanten. Zo zal DNB in 2023 werken aan alternatieve inlogmethoden zodat ook niet-Nederlandse klanten kunnen inloggen op het webportaal. Voor uitkeringen aan klanten van buitenlandse bijkantoren wordt in 2023 verder gewerkt aan het operationaliseren van bilaterale afspraken met DGS-organisaties in andere Europese landen, door het uitwerken en testen van gezamenlijke crisisdraaiboeken.

Om binnen zeven werkdagen te kunnen uitkeren werkt DNB samen met de banken aan het Individueel Klantbeeld (IKB). Ook in 2023 continueert DNB het monitoren van de DGS verplichtingen van banken door de tijdigheid en kwaliteit van de IKB-bestanden en de beheersing van het IKB-systeem te beoordelen, conform het Beoordelingskader Naleving Vereisten IKB.

Een hoge mate van bekendheid met het DGS verkleint de kans op bankruns. Daarom is DNB in 2021 in samenwerking met de banken, gestart met actieve publieksvoorlichting over de Nederlandse Depositogarantie. In 2023 bouwt DNB samen met de banken voort om steeds meer Nederlanders bekend te maken met de Nederlandse Depositogarantie.

In het kader van de beleidsontwikkeling van DGS wordt verder gewerkt aan het monitoren en beïnvloeden van het wijzigingsproces van de DGS-richtlijn op vraagstukken zoals het Europese speelveld rondom EDIS en anti-witwasregelgeving. Daarnaast treden een aantal aanpassingen uit de derde wijzigingsronde van de DGS beleidsregels in werking in het tweede kwartaal van 2023.
Het DGS wordt gefinancierd door het Depositogarantiefonds (DGF). De ATB-casus heeft een minimale impact op de premies die banken ook in 2023 zullen betalen om de gestelde doelomvang van het fonds in het derde kwartaal van 2024 te bereiken.
Voorts wordt er in 2023 prioriteit gegeven aan het implementeren van de gewijzigde regelgeving voor het DGS in Caribisch Nederland, waaronder het oprichten van een Stichting voor het opbouwen en beheren van een fonds. De samenwerking met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) wordt verder uitgebouwd. DNB en de CBCS zullen samen optrekken bij de ontwikkeling van rapportages en datavereisten voor banken.

Tabel 19 Fte allocatie per deeltaak

Capaciteitsinzet divisie resolutie in Fte	2022	2023	Delta inzet in fte
Resolutie banken	**30,6**	**27,5**	**-3,1**
Resolutieplanning	10,0	9,0	-1,0
Waarvan LSIs	3,5	3,5	0,0
Resolutie-instrumentarium	6,0	4,4	-1,6
Coördinatie, beleidsontwikkeling en wetgeving	7,7	7,2	-0,5
Crisismanagement en communicatie	1,5	1,5	0,0
Data en digitale ambitie	1,3	1,3	0,0
Resolutiefondsen	0,4	0,4	0,0
Management en ondersteuning	3,8	3,8	0,0
Resolutie verzekeraars	**20,7**	**20,3**	**-0,4**
Resolutieplanning	7,0	7,0	0,0
Resolutieinstrumentarium	4,2	4,0	-0,2
Coördinatie, beleidsontwikkeling en wetgeving	5,0	4,7	-0,3
Crisismanagement en communicatie	1,5	1,5	0,0
Data en digitale ambitie	0,6	0,7	0,1
Management en ondersteuning	2,5	2,5	0,0

Capaciteitsinzet divisie resolutie in Fte	2022	2023	Delta inzet in fte
DGS NL	**8,5**	**8,5**	**0,0**
Toezicht op DGS-verplichtingen	1,5	1,5	0,0
Beleid en strategie	1,5	1,5	0,0
NDGS Uitkeringsproces	1,0	1,0	0,0
Crisismanagement	1,0	1,0	0,0
Financiering	1,0	1,0	0,0
Publieksbekendheid DGS	0,5	0,5	0,0
Digitale ambitie	0,7	0,7	0,0
Management en ondersteuning	1,3	1,3	0,0
DGS-CN	**1,0**	**1,0**	**0,0**
BCS	**0,5**	**0,5**	**0,0**
CCPs	**4,5**	**3,2**	**-1,3**
Totaal	**65,8**	**61,0**	**-4,8**
Totaal exclusief DGS-CN en CCPs	59,8	56,3	-3,5

4 Bedrijfsvoering

4.1 Bedrijfsvoering

DNB heeft de organisatie ingericht om te voldoen aan de Wet Open Overheid.

4.2 Doelmatigheid en doeltreffendheid

DNB streeft naar doelmatigheid en rechtmatigheid van haar uitgaven. In dit kader vraagt DNB de externe accountant om ieder jaar de doelmatige en rechtmatige inzet van financiële middelen te beoordelen en hierover te rapporteren in een verslag van bevindingen (doelmatigheid) bij de controleverklaring over de verantwoording van de ZBO-taken van DNB (rechtmatigheid). Hiermee geeft DNB tevens invulling aan de verplichting die voortvloeit uit de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Om de doelmatigheid van DNB te toetsen beoordeelt de externe accountant het functioneren van de planning- en control (P&C)-cyclus, waar een verbinding wordt gelegd tussen de doelstellingen van DNB en de daarvoor gemaakte kosten. Daarbij geeft de 'toelichting op de werkelijke kosten ten opzichte van het budget in het verslagjaar' een beeld van de doelmatigheid. Als norm geldt dat meer dan 98 procent van de uitgaven rechtmatig is. In 2020 en 2021 bedroeg dit percentage 99,2 respectievelijk 99,8 procent.

4.3 Financiering

De financiering van de ZBO-begroting ligt vast in de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft) en het Besluit bekostiging financieel toezicht 2019. De financiering per categorie is gelijk aan de begrote kosten (op basis van de verwachte capaciteitsinzet) van de desbetreffende categorie.

De financiering van de toezichttaak vindt plaats in de vorm van leges (voor eenmalige handelingen in het kader van vergunningen, vvgb's en toetsingen) en een jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht. Voor elke categorie worden de verwachte legesopbrengsten van de begrote kosten afgetrokken. Het bedrag dat vervolgens overblijft, brengt DNB via de jaarlijkse factuur voor doorlopend toezicht in rekening.

De kosten van de resolutietaak voor banken worden verdeeld over de banken en betreffende beleggingsondernemingen op basis van de omvang van de totale activa. De kosten van de resolutietaak voor verzekeraars worden op basis van de omvang van de technische voorzieningen over de instellingen verdeeld. De uitvoeringskosten van het Depositogarantiestelsel (NL) worden op basis van de gegarandeerde deposito's over de banken verdeeld. De uitvoeringskosten van het DGS voor Caribisch Nederland worden gefinancierd door de Staat.

Tabel 20 Financiering toezichtkosten (in EUR mln.)

	Begroting 2022	Begroting 2023	waarvan opbrengsten eenmalige handelingen	waarvan heffingen doorlopend toezicht
Begrote bijdrage overheid				
Begrote kosten toezicht Caribisch Nederland [1)]	1,2	1,5	0	
Begrote heffingen eenmalige handelingen				
Begrote bijdrage Banken	**94,1**	**98,5**	**0,5**	**98,0**
Begrote bijdrage overige financiële instellingen				
Pensioenfondsen en premiepensioeninstellingen	31,7	40,8	0,1	40,7
Verzekeraars, niet zijnde zorgverzekeraars	42,9	44,8	0,5	44,3
Zorgverzekeraars	3	2,2		2,2
Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronischgeldinstellingen	10,9	11,8	0,5	11,3
Beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen	8,4	9,1	0,2	8,9
Trustkantoren	5,9	7,1		7,1
Crypto	2,7	3,9	0,2	3,7
Overige Wwft instellingen	0,8	0,6	0,2	0,4
Totaal begrote kosten	**201,6**	**220,2**	**2,2**	**218,0**

1) BES-eilanden: Bonaire, Sint Eustatius en Saba

DNB adviseert de minister van Financiën in mei van het betreffende jaar over de tarieven voor de jaarlijkse factuur. De minister van Financiën stelt de tarieven uiterlijk op 1 juni van het betreffende jaar vast. Na afloop van het jaar zullen de werkelijke kosten per categorie worden vergeleken met de ontvangen heffingen voor eenmalige handelingen en doorlopend toezicht. Vervolgens zal het verschil tussen de werkelijke kosten en de ontvangsten per categorie in het volgende jaar met de betreffende categorie in de kosten voor het doorlopend toezicht worden verrekend.

4.4 Risicobeheersing

DNB onderkent verscheidene operationele risico's die ons kunnen belemmeren om onze doelen te bereiken. In de risicobereidheidsverklaring, opgesteld door de directie van DNB, wordt beschreven hoeveel operationeel risico DNB bereid is te nemen en welke risico's gemitigeerd moeten worden. Dit dient als norm bij het vaststellen van de operationele risico's en daaropvolgende risicoreactie.

De beheersing van de risico's vindt plaats vanuit het bankbrede Operationeel Risicomanagement (ORM) raamwerk. Dit raamwerk heeft het *three lines*-model als uitgangspunt. Het raamwerk is gebaseerd op richtlijnen en *best practices* voor risicomanagement van onder andere het Bazels Comité, de EBA en het ESRB/ESCB/SSM. Vanuit dat raamwerk is de risicobeheersing geïntegreerd in onze dagelijkse werkzaamheden. Over belangrijke risico's en incidenten en de opvolging hiervan wordt periodiek gerapporteerd aan het management en aan de Operational Risk Board (ORB).

De belangrijkste risico's (gelet op kans en impact conform de DNB-risicomatrix) en beheersmaatregelen die op dit moment worden onderscheiden zijn de volgende.

HR-risico

Het is voor de taakuitoefening van DNB cruciaal dat we beschikken over goede medewerkers. Het risico is dat onvoldoende kwantitatief en kwalitatief geschikt personeel aanwezig is en de vitaliteit van onze medewerkers wordt ondermijnd. De belangrijkste uitdagingen zijn op dit moment het aantrekken en behouden van medewerkers in de huidige (zeer krappe) arbeidsmarkt en het op peil houden van verandervermogen en motivatie van medewerkers. Dit jaar zien we ook bij DNB dat de overspannen arbeidsmarkt leidt tot een meer dan gemiddelde uitstroom van medewerkers en komen er signalen vanuit de organisatie dat het steeds lastiger is nieuwe mensen aan te trekken en te behouden voor functies met veelgevraagde schaarse expertise. Maatregelen die we onder meer nemen om deze risico's te beheersen zijn het beschikbaar stellen van een uitgebreide aanbod van trainings- en opleidingsmogelijkheden en een proactief arbeidsmarktbeleid, met onder meer een arbeidsmarktcampagne en campus recruitment. Ook wordt er meer internationaal geworven en worden de secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals flexibele werktijden, hybride werken, vierdaagse werkweek en persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden meer gepromoot om de focus op young professionals te verbeteren.

Informatiebeveiligingsrisico

Informatie vormt voor DNB een zeer belangrijke bouwsteen voor de uitvoering van alle taken. Daarbij is een veilige, tijdige en betrouwbare informatievoorziening en –verwerking noodzakelijk. Het risico is dat de vertrouwelijkheid, integriteit en/of de beschikbaarheid van informatie niet wordt gewaarborgd. Bijvoorbeeld doordat niet-geautoriseerde middelen worden gebruikt of door onjuiste toegankelijkheid van informatie, met mogelijk ook reputatieschade als gevolg. Toegenomen geopolitieke spanningen en een verhoogde cyberdreiging zorgen voor een verdere stijging van dit risico. Om een hoog niveau van informatiebeveiliging en de continuïteit van onze bedrijfsprocessen te borgen heeft DNB diverse programma s lopen (zoals het #zeker Awarenessprogramma, Role Based Access Control en Emergency Recovery) en staat dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda. Naast beleid en technische maatregelen, wordt voortdurend gewerkt aan de versterking van soft controls, zoals de risicocultuur en het risicobewustzijn.

Proces- en veranderrisico

Snelle ontwikkelingen en veranderingen in de maatschappij zorgen ervoor dat de DNB zich continu wil en moet aanpassen aan haar omgeving en de wensen die deze aan haar stelt. Daarnaast ondergaat DNB ook zelf de nodige veranderingen. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van ons nieuwe cashcentrum, onze nieuwe 'open' kantoorlocatie, de uitbesteding van ICT-dienstverlening en het toenemende belang van dataverwerking. Deze veranderingen hebben een voortdurende en blijvende impact op medewerkers, processen en systemen van DNB. Om onze ambitieuze veranderdoelstellingen te kunnen behalen is het allereerst van belang dat DNB aandacht blijft besteden aan het op orde houden van haar processen en het beheersen van de belangrijkste operationele risico's hierin. Dit legt een belangrijke basis voor een weerbare en flexibele (resilient) organisatie. Deze weerbare basis moet echter ook voldoende ruimte bieden om gewenste veranderingen te realiseren en de daaruit voortvloeiende veranderrisico's voldoende te beheersen. Specifieke aandacht is er daarom voor verbetering in de integrale sturing van programma's en projecten, investeren in medewerkers en voldoende opleiding en training én het gestructureerd beheersen van uitbesteding en 'third party' risico's.

Bijlage 1 Key Performance Indicators

Tabel 21 Key performance indicators digitalisering

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Transformatie naar Smart Supervisor	**Gebruik van digitale werkprocessen**	■ 60% van de kernactiviteiten binnen toezicht verlopen via een digitaal proces.
	Dienstverlening via MijnDNB portaal	■ Voor 90% van de kwalitatieve uitvragen voor niet financiële risico's gebruiken we de nieuwe tooling in MijnDNB en hierbij vullen we informatie uit eerdere uitvragen met deze tooling vooraf in.
	Ondersteuning van innovatie in de sector waar dat passend is binnen het wettelijk kader	■ De vernieuwde InnovationHub geeft op tenminste 80% van de gestelde vragen antwoord binnen de aangegeven tijdslijnen en communiceert tijdig met vraag-steller wanneer tijdslijnen niet worden gehaald.
Toekomstbestendige instellingen en toezichthouder	**Toekomstbestendigheid bedrijfsmodel**	■ Instellingen hebben een houdbaar bedrijfsmodel (en/of toegang tot kapitaal) in het licht van de midden- en langetermijn trends en ontwikkelingen (duurzaamheid, technologie, governance en digitale transformatie) en is weerbaar voor veranderingen in macro-economische omgeving.
	Toename cyberweerbaarheid	■ Er is een wezenlijke verbetering van de cyberweerbaarheid (meting cyber security maturity)

Tabel 22 Key performance indicators duurzaamheid

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Sturen op toekomstgerichtheid en duurzaamheid	**% banken dat duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en –management**	■ DNB stelt vast dat het percentage banken dat duurzaamheidsrisico's heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management blijkens de ICAAP-inzending- en en toezichtonderzoeken, is toegenomen t.o.v. 2022.
	% verzekeraars dat duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en –management	■ DNB stelt vast dat het percentage verzekeraars dat duurzaamheidsrisico's heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management blijkens de ORSA-inzendingen en toezichtonderzoeken, is toegenomen t.o.v. 2022.
	% pensioenfondsen dat duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en –management	■ DNB stelt vast dat het percentage pensioenfondsen dat duurzaamheidsrisico's adequaat heeft meegenomen in risicobeoordeling en -management blijkens de ERB-inzendingen en toezichtonderzoeken, is toegenomen t.o.v. 2022. ■ DNB heeft in een thema-onderzoek inzichtelijk gemaakt welk percentage van de instellingen in lijn acteert met de uitingen in de 2022-2023 Gids omtrent de beheersing van klimaat- en milieurisico's (nulmeting). ■ DNB heeft klimaatrisico's verder verankerd in de toezichtmethodologie door ontwikkeling van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren voor het meten van de blootstelling aan klimaat- en milieurisico's en integratie hiervoor in de risico-scores.

Tabel 23 Key performance indicators integriteit

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Bijdragen aan integere en betrouwbare financiële instellingen en minimaliseren kans op betrokkenheid van financiële instellingen bij financieel-economische criminaliteit (door vergroten eigenaarschap van bestuurders)	**Betrouwbare financiële instellingen door voorkomen en bestrijden van financieel-economische criminaliteit**	■ Tijdige (ultimo 2023) en gedegen verwerking van aanbevelingen uit in- en externe evaluaties op het terrein van financieel-economische criminaliteit. ■ Ronde tafels met de bankensector georganiseerd waarin opvolging is geven aan de FEC strategie met de thema's derisking, risico-gebaseerd en innovatie.
	Versteviging EU AML-toezichtkader	■ DNB draagt, op basis van haar speerpunten, bij aan een sterk EU AML-toezicht-kader, onder andere door het ministerie van Financiën bijstand te verlenen bij de onderhandelingen over de Europese regelgeving hiervoor.

Tabel 24 Key performance indicators kostenbewustzijn

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Kostenbewust toezichthouden	**Toepassen van transparante kostenafwegingen en standaardisatie**	■ DNB ontwikkelt sturingsinformatie die capaciteitsinzet per toezichtproces inzichtelijk maakt om beter te kunnen monitoren en, waar nodig, tijdiger bij te kunnen sturen. ■ DNB heeft haar taakstelling en bezuinigingsdoelstellingen voor 2023 volledig gerealiseerd en is transparant over de gevolgen voor de inzet van DNB van wet- en regelgeving.

Tabel 25 Generieke indicatoren

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
Bijdragen aan publiek vertrouwen in financiële instellingen	**Publiek vertrouwen**	■ Publiek vertrouwen in financiële instellingen blijft stabiel (meting DNB Trust Survey)
Bijdragen aan solide en integere financiële instellingen	**Mate van effectiviteit risico-identificatie**	■ Voor alle instellingen worden de prudentiële vereisten vastgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen. ■ DNB houdt risicogebaseerd toezicht op de onder toezichtstaande SIs in lijn met SSM-prioritering en toepassing van het Risk Tolerance Framework. ■ DNB heeft ten minste 30 on-site en modelonderzoeken uitgevoerd bij banken. ■ Voor alle sectoren worden jaarplannen opgesteld conform de toezichtmethodologie. Daar waar knelpunten bestaan tussen de vereisten van de methodologie en de toezichtcapaciteit wordt dit inzichtelijk gemaakt.
	Mate van effectiviteit risicomitigatie	■ Instellingen (geprioriteerd o.b.v. de Verklaring risicotolerantie toezicht) voldoen aan prudentiële en integriteitseisen, waarbij tekortkomingen adequaat en binnen gestelde tijdslijnen zijn opgelost. ■ Voor alle onder toezicht staande instellingen is, conform de toezichtmethodologie, risico-gebaseerd tijdige en effectieve opvolging gegeven aan geïdentificeerde risico's en nalevingsproblemen waar nodig middels (in)formele maatregelen. ■ Voor alle banken is een SREP-besluit genomen dat de belangrijkste risico's bij de betreffende instelling adresseert in lijn met SSM prioritering.
	Tijdigheid uitvoering wettelijke taken	■ DNB draagt zorg voor een adequate en tijdige beoordeling van besluiten van pensioen fondsen over het al dan niet invaren naar het nieuwe pensioencontract en de bijbehorende implementatieplannen. ■ Alle toetsings-, VVGB- en vergunningaanvragen zijn binnen de geldende wettelijke termijnen afgehandeld.

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
	Effectieve (Europese) toezichtkaders	■ DNB verankert nieuwe en/of gewijzigde (Europese) wet- en regelgeving in haar toezicht, draagt bij aan een effectiever regelgevend kader in lijn met haar vastgestelde prioriteiten en is waar mogelijk transparant over de wijze waarop zij dit doet. ■ DNB heeft haar inzet aan Europese overleggen afgestemd op en getoetst aan de eigen vastgestelde prioriteiten voor de verdere ontwikkeling van Europese toezichtkaders en maakt inzichtelijk in hoeverre doelstellingen voor de belangrijkste prioriteiten zijn behaald.
	Mate van transparantie (dialoog, informeren) richting onder toezicht staande instellingen	■ DNB heeft opvolging gegeven aan de uitkomsten en/of aanbevelingen van interne en externe rapportages en evaluaties van haar toezicht en deze, waar relevant, in haar toezicht verwerkt. ■ DNB heeft inzicht in de macroprudentiële risico's voor financiële instellingen en vertaalt deze risico's naar de impact op microprudentieel niveau en geeft hieraan opvolging in het toezicht conform de toezichtmethodologie. ■ DNB maakt inzichtelijk hoe DNB invulling geeft aan de in de toezichtmethodologie opgenomen risicotolerantie en hoe deze aanpak in de praktijk uitwerkt voor de toezichtpopulatie. ■ Alle pensioenfondsen en verzekeraars hebben een eigen toezichtkalender ontvangen met onderzoeken en uitvragen die voor 2023 gepland staan waar ook integriteit onderzoeken in zijn opgenomen. Daarbij worden doel, aanpak en de beoogde effecten van onderzoeken en uitvragen gecommuniceerd. Bij deze instellingen zijn de onderzoeken en uitvragen conform de planning uitgevoerd. Uitzonderingen op de planning zijn tijdig vooraf gecommuniceerd.

Tabel 26 Key performance indicators Resolutie / DGS

Ambitie	Indicator	Streefwaarde/resultaat
100% van de banken, CCPs en verzekeraars maken zich afwikkelbaar volgens de opgestelde resolutiestrategie	**De uitkomsten van het resolvability assessment bij banken zijn ten minste met een score '2' obv SRB richtlijnen beoordeeld.** **Voor verzekeraars is de eerste 0 meting gedaan voor 100% van de grote verzekeraars**	■ 100% afwikkelbaar door voor alle banken, ccp's en verzekeraars is een resolutieplan opgesteld. ■ Voor alle banken en verzekeraars met resolutie als afwikkelingsstrategie is een resolvability asssessment uitgevoerd en zijn de verbeterpunten naar de instelling gecommuniceerd. ■ Er is getoetst of de beschikbaarheid van data een belemmering voor afwikkelbaarheid kan vormen.
100% van de handboeken, playbooks, instrumenten zijn uitgewerkt. Uit crisissimulaties en concrete cases blijkt dat Resolutie operationeel gereed is.	**De handboeken over bail-in, SoB en inzet bijzondere bestuurder (B&V) zijn voor 80% gereed.**	■ Operationeel gereed door het claimrechtmechanisme te operationaliseren en goedkeuren door het MT. ■ De strategische aspecten van de handboeken zijn besproken in de RR en er is met 3 externe stakeholders gesproken over hun rol. ■ 3 interne simulaties uitgevoerd, geëvalueerd en verbeteringen geïmplementeerd.
De (inter)nationale beleidsbeinvloeding op resolutieterrein is effectief doordat Resolutie met 100% van de relevante stakeholders frequent contact heeft en expertise deelt.	**Aantal detacheringen** **Aantal opgestelde beleidsstukken, pro-actieve inzet in gremia en voortgang op IRRD en CMDI (expert judgement)** **Mate van dialoog op IGS-terrein**	■ Effectieve (inter)nationale beïnvloeding door 2 medewerkers te detacheren bij een Europese instelling. ■ Resolutie position papers op CMDI en IRRD (overkoepelend en deelonderwerpen) vastgesteld en actief besproken met 5 stakeholders ■ IGS: er is op 3 deelonderwerpen bijgedragen aan de nadere dialoog die de Minister heeft aangekondigd
DGS zorgt voor een adequate bescherming van depositohouders en is in staat binnen 7 werkdagen uit te betalen.	**KPI's meerjarenstrategie Nederlandse Depositog-arantie** **Evaluatie ATB met verbeteracties**	■ Adequate bescherming DGS door de opvolging van aanbevelingen vanuit de ATB evaluatie. ■ De kwaliteit van door banken aangeleverde DGS gegevens (IKB) verbeterd ten opzichte van 2022, op basis van geautomatiseerde controles en afspraken met banken. ■ Er wordt een nieuwe run ingezet voor de publiekscampagne.
De divisie resolutie is divers (50% vrouw) en inclusief (25% cultureel divers).	**Sturen op culturele (23%)/ professionele samen-stelling (46% vrouw) van het medewerkersbestand**	■ De cultuur sensitiviteit is vergroot door middel van opleidingen. ■ MT inspireert en ondersteunt medewerkers bij hun ontwikkeling, zorgt voor diversiteit van werkzaamheden en stuurt bij werving mede op culturele diversiteit.

Bijlage 2 Inzet capaciteit

Capaciteitsinzet toezicht in fte	2022	2023	B2023-B2022
	fte	fte	fte
Toezicht op significante banken	197,5	195,2	-2,3
Toezicht op overige banken	117,8	116,1	-1,6
Toezicht op verzekeraars	150,3	142,3	-8,0
Toezicht op zorgverzekeraars	7,2	6,7	-0,5
Toezicht op pensioenfondsen	111,0	135,8	24,8
Toezicht op Bobi's	31,7	31,0	-0,7
Toezicht op betaalinstellingen	40,9	41,0	0,2
Toezicht op trustkantoren	22,2	25,1	3,0
Toezicht op overige Wwft instellingen	2,8	1,7	-1,1
Toezicht op crypto's	9,8	14,0	4,2
Financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba	3,9	4,8	0,9
Totaal Toezicht	**694,8**	**713,8**	**19,0**

Capaciteitsinzet resolutie en DGS in fte	2022	2023	B2023-B2022
Resolutie banken	30,6	27,5	-3,1
Resolutie verzekeraars	20,7	20,3	-0,4
DGS NL	8,5	8,5	0,0
DGS-CN	1,0	1,0	0,0
BCS	0,5	0,5	0,0
CCPs	4,5	3,2	-1,3
Totaal	**65,8**	**61,0**	**-4,8**
Totaal exclusief DGS-CN en CCPs	**59,8**	**56,3**	**-3,5**

Bijlage 3 Afkortingenlijst

ACM:	Autoriteit Consument en Markt
AFM:	Autoriteit Financiële Markten
AIFMD:	Alternative Investment Fund Managers Directive
AML/CFT:	Anti Money Laundering/Countering Financing of Terrorism
BCBS:	Basel Committee on Banking Supervision
Bbft:	Besluit bekostiging financieel toezicht
BES:	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BRRD:	Bank Recovery and Resolution Directive
CBCS:	Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
CCP:	Central Clearing Parties
CN:	Caribisch Nederland. Dit zijn de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES)
CRD:	Capital Requirements Directive
CRR:	Capital Requirements Regulation
DGS:	Depositogarantiestelsel
DNB:	De Nederlandsche Bank
DORA:	Digital Operational Resilience Act
DST:	Digitale Strategie Toezicht
EBA:	European Banking Authority
EC:	Europese Commissie
ECB:	Europese Centrale Bank
EDIS:	European Deposit Insurance Scheme
EIOPA:	European Insurance and Occupational Pensions Authority
ESA:	European Supervisory Authorities
ESG:	Environmental, Social and Governance
ESMA:	European Securities Markets Authority
ESRB:	European Systemic Risk Board
ESCB:	Europees Stelsel van Centrale Banken
FATF:	Financial Action Task Force
FEC:	Financieel Expertisecentrum
FSAP:	Financial Sector Assessment Program
FSB:	Financial Stability Board
IAIS:	International Association of Insurance Supervisors
IFD:	Investment Firm Directive
IFR:	Investment Firm Regulation
IGS:	Insurance Guarantee Scheme
ICAAP:	Internal Capital Adequacy Assessment Process
KPI:	Key performance indicator
LSI:	Less Significant Institution
MIS:	Management Informatie Systemen
MREL:	Minimum requirement for own funds and eligible liabilities
NPR:	Nieuwe Pensioen Regeling
NRA:	Nationale resolutie autoriteit
ORB:	Operational Risk Board
ORSA:	Own Risk Solvency Assessment
PSD:	Payment Service Directive
SI:	Significant Institution
SRB:	Single Resolution Board
SREP:	Supervisory Review and Evaluation Process
SRM:	Single Resolution Mechanism
SSM:	Single Supervisory Mechanism
SW:	Sanctiewet 1977
UBO:	Ultimate Beneficial Owners
VoT:	Visie op Toezicht
Vvgb:	Verklaring van geen bezwaar
Wbft:	Wet bekostiging financieel toezicht
Wft:	Wet op het financieel toezicht
Wtt:	Wet toezicht trustkantoren
Wwft:	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
ZBO:	Zelfstandig bestuursorgaan

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEEM